

Terézváros

Bajnokaink!

Pálos Péter és Kiss Péter Pál is aranyérmet nyert Tokióban

18

ÉLETMENTŐ ÖTLET VAGY BOSSZÚSÁG?

Segítséget jelentett a vendéglátósoknak a terasznyitás lehetősége

8

ELŐVÁLASZTÁS 2021

Bemutatjuk a terézvárosi jelölteket

12

Önkormányzati fogadóórák

NÉV	A FOGADÓÓRA HELYSZÍNE	A FOGADÓÓRA IDŐPONTJA
 Soproni Tamás polgármester	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Előzetes időpont-egyeztetés a 06 (1) 351-7967-es számon
 dr. Beleznay Zsuzsanna alpolgármester	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Minden hónap első kedd 16.00–18.00 Női és családügyi fogadóóra/tanácsadás: Minden hónap első hétfő 16.00–18.00. Előzetes időpont-egyeztetés a 06 (1) 351-7966-os számon
 Temesvári Szilvia alpolgármester	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Minden hónap első hétfő 16.00–18.00. Előzetes időpont-egyeztetés a 06 (1) 342-0905/2106-os számon A főkéntessel közös zöldfogadóóra: minden hónap 2. hétfő 15.00–18.00
 Gyórfy Máté alpolgármester, 9. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Minden hónap első hétfő 15.00–17.00. Előzetes időpont-egyeztetés a 06 (1) 351-7966-os számon
 Miyazaki Jun alpolgármester, 5. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Minden hónap első hétfő 16.00–18.00, Előzetes időpont-egyeztetés a 06 (1) 351-8938-as számon
 dr. Mogyorósi Sándor jegyző	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V/508	Előzetes időpont-egyeztetés a 06 (1) 351-7965-ös számon

Választókerületek képviselői

NÉV / VÁLASZTÓKERÜLET	A FOGADÓÓRA HELYSZÍNE	A FOGADÓÓRA IDŐPONTJA
 Heltai László 1. sz. egyéni választókerület	LMP-iroda, V. kerület, Kálmán Imre u. 24.	Hétfőn 18.00 vagy előzetes egyeztetés alapján a 06 (30) 751-8925-ös számon
 Németh Helga Anna 2. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3.	Minden hónap utolsó szerda 17.00–18.00 Előzetes egyeztetés a 06 (30) 608-3687-es számon
 Szilágyi Erika 3. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal helyisége, Andrassy út 79.	Minden hónap utolsó hétfő 17.00–18.00, Előzetes időpont-egyeztetés a 06 (70) 665-1307-es számon
 Kecskés Balázs 4. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Minden hónap első szerda 15.00–17.00, Telefon: 06 (30) 768-5099
 Szász Károly 6. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Minden hónap első csütörtök 15.00–17.00, Telefon: 06 (70) 476-3783
 Sajószegi Péter 7. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3.	Minden hónap első szerda 15.00–17.00, Telefon: 06 (70) 476-3792
 Bálint György 8. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3.	Csütörtök 17.00–19.00 vagy előzetes egyeztetés alapján a 06 (70) 314-5888-as számon
 Gaár Iván Zsolt 10. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal helyisége, Andrassy út 79.	Minden hónap első hétfő 17.00–19.00, Telefon: 06 (20) 936-6613

Listán megválasztott képviselők

NÉV	A FOGADÓÓRA HELYSZÍNE	A FOGADÓÓRA IDŐPONTJA
 dr. Bundula Csaba	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Előzetes időpont-egyeztetés a 06 (20) 956-0506-os számon
 Lindmayer Viktor	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Előzetes időpont-egyeztetés a 06 (20) 935-6487-es számon
 Óvári Gyula	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Minden hónap első hétfő 16.00–18.00, vagy előzetes egyeztetés alapján. Tel.: 06 (30) 194-7994, jules.ovari@gmail.com
 Simonffy Márta	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Előzetes időpont-egyeztetés a 06 (20) 476-3806-os számon

Országgyűlési képviselő

 dr. Oláh Lajos	Fogadóórát tart a Teréz krt. 46. szám alatti irodájában bejelentkezés alapján, amelyet a 06 (30) 709-1102-es telefonszámon vagy a drolahlajos@dkp.hu e-mail-címen lehet megtenni.
---	---

Közérdekű

Foglalkoztatást Elősegítő Nonprofit Kft.

Vezető: Kárpáti Zoltán, 06 (1) 332-3962

Hunyadi téri Vásárcsarnok és termelői piac

Piacfelügyelő: Mészáros László

1067 Budapest, Hunyadi tér 4., 06 (1) 342-5593

Terézvárosi Család- és Gyermekeklési Központ

Intézményvezető: Imre Ibolya Hedvig

1068 Budapest, Király utca 82., 06 (1) 344-6060

Terézvárosi Egészségügyi Szolgálat

Vezető: dr. Czermann Imre

1074 Budapest, Csengery utca 25., 06 (1) 321-2200

Terézvárosi Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona

Intézményvezető: Kecskés Andrea

Bp. VI., Podmaniczky u. 18., 06 (1) 311-2230

Terézvárosi Gondozó Szolgálat

Vezető: Kelemen Krisztina

1061 Budapest, Király utca 38., 06 (1) 413-6601

Terézvárosi Parkolási Rendszer

06 (80) 466-466

Vagyonkezelő Nonprofit Rt.

Vezető: dr. Bodnár Zoltán

1064 Budapest, Rózsa utca 81–83., 06 (1) 301-6700

Budapest Főváros Kormányhivatala VI. kerületi Hivatala

Hatósági Osztály és hivatalvezetés

1063 Budapest, Szinyei Merse utca 4.

E-mail: hatosag@06kh.bfkh.gov.hu, telefon: 06 (1) 473-2714

Ügyfélfogadás: Előzetes időpont-egyeztetés alapján.

Nyitvatartás:

hétfő: 12.30–16.30, szerda: 8–16.30, péntek: 8–12

VI. kerületi Kormányablak

1062 Budapest, Andrassy út 55.

1062 Budapest, Teréz körút 55. (Nyugati pályaudvar)

Ügyfélfogadás: Előzetes időpont-egyeztetés alapján.

Nyitvatartás: hétfő: 8–18, kedd, csütörtök: 8–16,

szerda: 11–19, péntek: 8–14

Országos Telefonos Ügyfélszolgálat

Kormányablakokban, okmányirodákban történő

ügyintézéshez időpontot foglalhat telefonon keresztül

(ügyfélkapu nélkül is). Az ügyfélszolgálat felvilágosítást

ad a kormányablakokban, az okmányirodákban és a

kormányhivatalok ügyfélszolgálati irodáiban intézhető

ügyekkel kapcsolatban. Segítenek a megfelelő ügytípus

megtalálásában, az ügyintézés helyszínének

és időpontjának kiválasztásában, az ügyintézéshez

szükséges okmányok és iratok meghatározásában.

Telefon: 1818, e-mail: 1818@1818.hu

Terézvárosi Polgármesteri Hivatal

1067 Budapest, Eötvös utca 3.

Központi telefonszámok: 06 (1) 342-0905, 06 (1) 342-0906,

06 (1) 342-0907, 06 (1) 342-0908, 06 (1) 342-0909.

Ingyenes zöldszám: +36 (80) 201-138

Ügyfélfogadás: hétfő 13.30–18.00, szerda 8.00–16.30,

péntek 8.00–11.30

Ügyfélszolgálat

1067 Budapest, Eötvös utca 4., Telefon: 06 (1) 351-8939

Hétfő: 8.00–18.00, kedd: 8.00–16.00, szerda: 8.00–16.30,

csütörtök: 8.00–16.00 péntek: 8.00–13.30

Az önkormányzat bizottságai

Humán bizottság

Németh Helga Anna elnök, Szász Károly alelnök,

Budai Orsolya, Bökönyi Anikó, Greskovics Borbála,

Hegyi András, Óvári Gyula, Sajószegi Péter,

Simonffy Márta, Szilágyi Erika, Takács Gergely

Pénzügyi és jogi bizottság

Kecskés Balázs elnök, Németh Helga Anna alelnök,

Óvári Gyula, Gaár Iván, Lindmayer Viktor,

Klein Kálmán Sándor, Molnár Gergely,

Óvári Gyula, Soós Andrea

Tulajdonosi bizottság

Heltai László alelnök,

dr. Bundula Csaba, Czuppon Zoltán Zsolt, Fülöp Gergő,

Kecskés Balázs, Kovács Máté, Lindmayer Viktor,

Nyíri Gábor, Sajószegi Péter, Tóth Viktor

Környezetvédelmi bizottság

Heltai László elnök,

Bencsik Zoltán, dr. Bundula Csaba, Csontos Gyöngyi,

Konta Cintia Dóra, Matokanovic Lúcia, Sajószegi Péter,

Simonffy Márta, Szász Károly, Varga Máté

Belátás

Nem szégyellem bevallani, mostani címlapunk két főszereplője kínos önvizsgálatra és pironkodásra készített. Személyiségük, életútjuk, teljesítményük, mindaz, amit elértek és amit sugároznak fellépésükkel. Ráébresztett arra, hogy talán sokadmagammal együtt tévúton járok. Azok közé tartoztam, akik jóindulattal, empátiával, de a nagybetűs olimpiával nem egyenrangúan kezelték azokat, akik a paralimpián versenyeznek. Azok közé tartoztam, akik hajlamosak a teljesítményt csakis méterben, másodpercben, abszolút és mérhető kategóriákban mérni. Hiba volt.

Megismerve a kajakosok között aranyérmes Kiss Péter Pál és az asztaliteniszezők között immár kétszeres bajnok Pálos Péter történetét, elég könnyű belátni, hogy esetükben a teljesítmény nem ugyanaz, mint egy „ép” sportoló esetében. Adott esetben több, nagyobb, mélyebb, embert próbálóbb erőfeszítés. Nem lebecsülve az olimpikonokat, de gondoljunk bele: egy paralimpikonnak nemcsak teste szűkebb korlátaival, hanem lelki terheivel együtt kell azt a kajakot messzebbre repítenie, azt a labdát fonákkal visszaadnia.

A tíz éve egy vírusos betegség után lebénult Kiss Péter Pál sugárzó derűje, a tanulási gondokon felülemelkedő Pálos Péter kitartása kijózanító erővel hat. Ráébreszt minket arra, hogy mindketten valódi hősök, akik nemcsak magukat, a távokat és ellenfeleiket győzték le, hanem a mi közönyünket, vakságunkat is. Ők a mi bajnokaink!

Csepregi Botond

6

Sürgős ügyekben döntöttek

Rendkívüli ülést tartott a képviselő-testület

17

A hit szabadság, nem békiyó

Újranyitott a Vörösmarty utcai zsinagóga

20

Benne van az egész világ

Kiabáló gyerekek, könnyes szemű szülők a 30. Kolibri Fesztiválon

22

Kezdjük az alapoktól!

Egzotikus ízesítésű csontlevesek a Nagymező utcából

Terézváros Közéleti, Kulturális és Életmódmagazin

KIADÓ: Budapest Főváros VI. kerület Terézváros Önkormányzata **FELELŐS SZERKESZTŐ:** Csepregi Botond

A LAP MUNKATÁRSAI: Csejtei Orsolya, Dobi Ágnes, Gajdác Emese **TÖRDELÉS:** Formula Stúdió **FOTÓ:** Képszerkesztőség Kft.

SZERKESZTŐSÉG CÍME: 1067 Budapest, Eötvös utca 3. **E-MAIL:** sajt@terezvaros.hu **NYOMTATÁS:** Mediaworks Hungary Zrt. **FELELŐS**

VEZETŐ: Szabady Balázs nyomda üzemeltető igazgató **TERJESZTÉS:** DP-M Lapterjesztő Kft. **A HIRDETÉSEK FELADHATÓK A SAJTÓIRODÁN:**

06 (1) 342-0905, 2451-es mellék, sajt@terezvaros.hu **APRÓHIRDETÉSEK FELVÉTELE:** VI., Eötvös utca 3., recepció, hivatali nyitvatartási időben.

Terézváros

Kinyitja kapuit a Rózsakert pihenőpark

A Rózsa utca 51–53. szám alatt lévő közösségi kert bejáratánál az önkormányzat egy mindenki által szabadon használható pihenőparkot alakított ki. Ennek ünnepélyes megnyitóját szeptember 17-én (péntek) 17 órakor tartják. Soproni Tamás polgármester és Temesvári Szilvia alpolgármester rövid köszöntője után a Zöldülő Terézváros program keretében az idén meghirdetett virágos balkonn, virágos ablak verseny eredményhirdetése és díjátadója következik, majd zenés program zárja az eseményt. A megnyitóra mindenkit szeretettel várunk!

Szemüvegvásárlási támogatás időseknek

A Terézvárosi önkormányzat ismét szemüvegvásárlási támogatást nyújt a 65. életévét betöltött kerületi lakosoknak, akik családjában az egy főre eső havi jövedelem nem haladja meg a 120 ezer vagy egyedülállóknál a 150 ezer forintot. A pályázó az önkormányzat által szervezett optikai vizsgálatot követően egy szemüvegeretre és egy pár szemüveglencsére kap támogatást, összesen bruttó 25 ezer forint értékben. A pályázatot október 7-én 16 óráig lehet benyújtani személyesen az önkormányzat ügyfélszolgálatán vagy a socialis@terezvaros.hu e-mail-címre elküldve. Az önkormányzat az első 52 pályázatot fogadja be, a többi beérkezési sorrendben várólistára kerül.

Kulturális pályázatot írt ki az önkormányzat

Pályázatot írt ki az önkormányzat azoknak a művészeknek, kulturális tevékenységet végző szervezeteknek vagy vállalkozásoknak, amelyek Terézvárosban terveznek kulturális eseményt rendezni, művészeti projektet megvalósítani, esetleg kiadvány, könyv megjelenítéséhez volna szükségük támogatásra. A dotációt a 2021. szeptember 1. és december 31. közötti programokhoz lehet igényelni, de ha a bírálóbizottság azt jogosnak találja, a projekt teljesítése 2022-re is átnyúlhat. A támogatás minimális összege 100 ezer, maximális összege 500 ezer forint. A pályázat benyújtási határideje október 1., a felhívás és a jelentkezéshez szükséges adatlap az önkormányzat honlapjáról letölthető.

Még lehet ötletelni a Nagykörút megújításáról. Ha van valamilyen határozott elképzelése, hogyan, mitől lehetne a Nagykörút újra olyan helyszín, ahol egyszerre jó élni, közlekedni, vásárolni, enni-inni, felfedezni, boltot üzemeltetni, vegyen részt a Fővárosi Önkormányzat közösségi ötletpályázatán! A kiírás szerint a főváros a szakemberek és az érdeklődő lakosság olyan konkrét ötleteit, terveit várja, melyek illeszkednek a Nagykörút megújításának jövőképehez, és a körút teljes pesti oldalát, vagy akár egy-egy kiválasztott szakaszát érintik. A pályaművek beadási határideje október 4., és a szakmai zsűri által kiválasztott ötletek beépülnek a fejlesztési programba, valamint pénzdíjat is kapnak. A négy legjobb terv 100-100 ezer forintos elismerést nyerhet, de különdíjként exkluzív bejárásokon is részt vehetnek például a metrófelújítás helyszínein.

Ismerje meg Terézváros szobrait!

A köztéri szobrok mellett manapság csak elrohanunk, sokszor észre sem vesszük őket, vagy ha konstatáljuk is a jelenlétüket, fogalmunk sincs, kit ábrázolnak, miről, kiről mesélnek. Pedig ezek az alkotások nagyon is fontos kellékei a városnak. Ezért indít városi sétát a Kulturális Örökség Napjai rendezvénysorozat keretében az önkormányzat szeptember 18-án, szombaton 14 órakor és szeptember 19-én, vasárnap 10 órakor, hogy Terézváros kőbe, érce, fába merevedett „lakóival” közelebbről is megismertesse a közönséget. A sétákon nemcsak az adott emberről vagy történetről esik szó, ami az egyes alkotásokat ihlette, hanem a koronként változó esztétikai (és ideológiai) háttérrel, a szoborállítás folyamatáról és úgy általában a köztéri alkotások kultúrtörténetéről is. A sétákat a terézvárosi önkormányzat polgármesteri hivatala szervezi, az előzetes jelentkezéseket a terezvarosimuzeumtura@gmail.com e-mail-címre várják.

Zárva van a TESZ főbejárata

Szeptember 13-tól a felújítási munkálatok miatt lezárták a Terézvárosi Egészségügyi Szolgálat (TESZ) főbejáratát. A két hétig tartó időszakban a szakrendelő a Király utca 79. szám alatti kocsibejáró felől közelíthető meg. Szeptember 13–26. között a gyermekorvosi rendelések az alagsor (kisépület) két rendelőhelyiségében működnek, beosztás szerint, a betegirányító és a porta szintén a kis épület alagsori helyiségében lesz, a nőgyógyászati szakrendelés pedig az alagsorból, lépcsőn közelíthető meg. A betegirányítóban a sorszámnyomtatás szünetel, a gyógyászati segédeszközbolt és a büfé ebben az időszakban nem lesz nyitva.

Nyitott órák a szerkesztőségben

Minden héten hétfőn és csütörtökön várják a kerületi lakosokat a Terézváros magazin szerkesztőségének tagjai.

Hétfőn délelőtt 11 és délután 2, csütörtökön pedig délután 1 és 5 között bárki elmondhatja ötleteit, javasolhat témákat, mondhat véleményt, illetve örülünk a terjesztéssel kapcsolatos meglátásoknak is.

A szerkesztőség a Hunyadi téri csarnok Eötvös utcai bejárata mellett található. Az ajtó nyitva áll – mindenkit szeretettel várunk!

FOTÓ: TUBA ZOLTÁN/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

Így indult a lakossági parkolás rendszere

Folyamatosan kerülnek ki a terézvárosi utcákra azok a táblák, amelyek az itt élők számára kijelölt parkolóhelyeket jelzik.

Már beszámoltunk róla, hogy augusztus végén indult el a kerületben – Budapesten elsőként – a kizárólagos lakossági parkolás rendszere. Ezt az jelenti, hogy a képviselő-testület által meghatározott helyeken este 6 és reggel 7 óra között kizárólag az érvényes lakossági parkolási engedéllyel rendelkezők állhatnak meg autóikkal. Az új rendszer első üteme Belső-Terézvárost érinti, ahol 405 ilyen parkolót jelöltek ki, jövőre pedig már a kerület külső részén élők is élvezhetik ennek a megoldásnak az előnyeit. A kizárólagos lakossági parkolásra egyelőre táblák hívják fel a figyelmet, majd a két hónapos tesztidőszak után az aszfalton felfestéssel is jelzik az így használható helyeket. Mindez azt szolgálja, hogy a munka után hazatérő terézvárosiaknak ne kelljen az autóikkal bolyonganiuk parkolóhelyet keresve, vagy lakásuktól távol letenni járműveiket.

Az augusztus végi bejelentéskor a Zichy Jenő utcában, majd a Király utcában kerültek ki az első táblák, amelyeket további 10 közterületen követtek újabbak. Fenntartott helyek várják most már a lakókat a következő helyszíneken is: Hegedű utca, Káldy Gyula utca, Mozsár utca, Nagymező utca, Ó utca, Podmaniczky utca, Révay köz, Révay utca, Székely Mihály utca, Vasvári Pál utca.

Mivel eddig nem volt ilyen parkolási rend Budapesten, ez fokozott figyelmet kíván a nem kerületi lakosoktól. Az első tapasztalatok azt mutatják, hogy sokaknak egyelőre nem igazán sikerült alkalmazkodniuk az új helyzethez. A Rendészeti Osztály vezetője, Dobos Ágnes arról számolt be, hogy a kijelölt helyek legalább felén engedély nélkül parkolnak, de ez az arány 80 százalék feletti volt az első napokban. Az is megfigyelhető volt viszont, hogy megugrott a lakossági parkolási engedélyek kiváltása: 200 új kérelem érkezett az elmúlt hetekben.

A lakossági parkolóhelyek bejelentése kapcsán Soproni Tamás arról is beszélt, hogy szeptemberben csak figyelmeztetni fogják a szabálytalan autósokat a kerületi közterület-felügyelők. „Fokozottan kérjük az ide érkező, parkolási engedéllyel nem rendelkező autósokat, hogy figyeljék a táblákat” – mondta a polgármester.

Az új parkolási módszer önmagában kevés lenne a terézvárosi utcákon sokszor tapasztalható kaotikus állapotok felszámolásához. Az önkormányzat hamarosan megkezdi az úgynevezett mikromobilitási pontok kiépítését: ezeken a parkolószerű helyeken szabályosan lehet majd letenni a saját és közösségi használatú rollereket, kerékpárokat. Emellett a testület döntött arról is, hogy parkolóházakkal köt szerződést, hogy az arra jogosult kerületiek kedvezményesen juthassanak helyekhez náluk.

FOTÓ: TUBA ZOLTÁN/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

Sürgős ügyekben döntött a képviselő-testület

Rendkívüli ülést tartott szeptember 7-én Terézváros képviselő-testülete: terítéken volt a Hunyadi téri csarnok belső felújításának következő lépése, valamint független kulturális projektek támogatása.

Gajdács Emese

”
A civil és egyházi pályázatok mellett a jövőben független, kulturális projektek is számíthatnak az önkormányzat anyagi segítségére Terézvárosban.

Az augusztusi szünet után a tervezettnél korábban, egy rendkívüli ülésen tértek vissza a munkához a képviselő-testület tagjai. Nem szerepelt sok téma a napirenden, ám ezek sürgőssége és fontossága indokolta a tanácskozást.

Új tervek a csarnokra

A testület a Hunyadi téri vásárcsarnok belső felújítását megalapozó kiviteli tervek elkészítésére közbeszerzési eljárást folytatott le. Kilenc pályázó anyaga érkezett be az ajánlati felhívásra, és mivel a hiánypótlások teljesítése jelenleg is folyamatban van, az önkormányzat érdeke pedig az eljárás mielőbbi sikeres lezárása, a testület a döntés hatáskörét átruházta a Pénzügyi és Jogi Bizottságra. A vitában Lindmayer Viktor, a Fidesz frakcióvezetője értetlenségét fejezte ki amiatt, hogy új terveket készített az önkormányzat a csarnok belső terére, pedig erre korábban már elkészültek az engedélyes tervek. Györffy Máté (Momentum) városfejlesztésért felelős alpolgármester erre reagálva emlékeztetett, hogy a korábbi elképzelések megvalósítása olyan sokba került volna, hogy már az előző kerületi vezetés is csak a külső felújítást végeztette el. Az építőipari árak tovább emelkedtek, a piac belső megújítása azonban elengedhetetlen, így egy kisebb büdzsével indulnak el az ehhez vezető úton.

Helyi rendelet a közművelődésről

A testület helyi rendeletet alkotott a közművelődési feladatok ellátásáról, amelyben a Terézvárosi Kulturális Közhasznú Nonprofit Zrt.-vel (Eötvös10) megállapodást köt az önkormányzat. Ezzel kapcsolatban Szilágyi Erika (MSZP) és Lindmayer Viktor is az iránt érdeklődött, miért kellett sürgősséggel megalkotni ezt a rendeletet, miközben most is van egy hatályos szerződés az Eötvös10 és az önkormányzat között.

Miyazaki Jun (Demokratikus Koalíció), humán ügyekért felelős alpolgármester erre reagálva el-

mondta, a képviselő-testületnek már 2018-ban át kellett volna alakítania a jogszabályoknak megfelelően a közösségi szintérenként funkcionáló intézményt művelődési házzá vagy művelődési központtá, a sürgősséget a megfelelő jogi háttér helyreállítása indokolta.

A Fidesz-frakció egy módosító indítvánnyal szeretne volna elérni, hogy az Eötvös10-ben kizárólag kulturális, közösségi programok legyenek tarthatók – vallási, politikai rendezvények ne. Heltai László (LMP) kifejtette, abszurd kérés, hogy csak „kilügozott”, semleges programok legyenek a házban, mert a szabályok betartása mellett befogadható bármilyen rendezvény. Végül sem az előterjesztő, sem a testület nem támogatta a fideszes javaslatot.

Kulturális projektek is kapnak támogatást

A civil és egyházi pályázatok mellett a jövőben független, kulturális projektek is számíthatnak az önkormányzat anyagi segítségére Terézvárosban. Miyazaki Jun alpolgármester előterjesztésére 8 millió forintos keretből részesülhetnek a kerületben működő, illetve Terézvárosához kötődő vállalkozók, civil szervezetek, független alkotók, akik október 1-jéig pályázhatnak a támogatásra. Lindmayer Viktor javaslatára a támogatás személyi kifizetésre nem lesz felhasználható.

Segítség három társasháznak

A képviselők határoztak a 2021–2022. évi földgázbeszerzési eljárásról, a szociális támogatások során kiosztott utalványok beszerzéséről és társasházak felújítási pályázatairól is. Ez utóbbi keretében ezúttal három háztömb, a Csengery utca 78., az Eötvös utca 26/C és a Rózsa utca 78. szám alatti épület kap önkormányzati segítséget a függőfolyosó felújítására, elektromos hálózat kijavítására, illetve gázvezetékcsereére.

Régiből újat, segítséggel

Ütött-kopott, repedezett, rosszul záródó faablakai vannak, de eddig anyagi okokból nem nyúlt hozzájuk? Vetemedik az erkélyajtó és a bejáratra is ráférne némi erősítés? Most újíttassa fel azokat, hiszen ha november 15-ig pályázik, költségeinek akár 30-50 százalékát is átvállalja az önkormányzat.

Csejtei Orsolya

Terézváros önkormányzata ezzel a pályázattal kifejezetten a faszervezetű nyílászárók javítását, helyreállítását szeretné támogatni – a VI. kerület nagy része világörökségi terület, házai zömmel százéves építészeti csodák. Egy dolog, hogy nem mutatnak rajtuk szépen a műanyag ablakok, de, ahogy Soproni Tamás polgármester korábban fogalmazott, még védettek is, faajtóstul, ablakostul.

Időtálló, nemes anyagból

Az eredeti, faszervezetű nyílászárók cseréje, felújítása rendkívül drága, sokan azért nem vágnak bele, mert egész egyszerűen nem engedhetnek meg maguknak több százezer vagy akár egy-másfél millió forint körüli kiadást.

„Hatalmas könnyítés, hogy az önkormányzat a helyreállítási költség 30 százalékát átvállalja – mondja a Teréz körúton lakó pedagógus, Samu Ágnes, akinek már nagyon kapóra jött a pályázati kiírás. – 1962 óta lakunk a házban, nem emlékszem, hogy azóta fel lettek volna újítva az ablakaink. Mostanra nagyon rájuk fér a renoválás: helyre kell hozni az ablakkereteket, a tokokat, a párkányt, hőszigetelt üvegre szükséges cserélni az ablaküvegeket. Ezzel együtt arról azért nincsen szó, hiába közel 140 éves a házunk, hogy kiesnének a helyükről vagy átsüvitene rajtuk a szél. Több mint 100 év után is használhatók, időtállóak, nemes anyagból készültek. Annak idején még igazán minőségi munkát végeztek, akik ezt a házat építették és építették. Kár lenne ezt a minőséget és szépséget sutba dobni.”

Győrffy Máté városfejlesztésért felelős polgármester, civilben építész szakmailag is a fa nyílászárókat tartja jobbnak: könnyebb őket javítani, egyes részei cserélhetők, ezáltal az élettartamuk sokkal hosszabb lehet a műanyagénál. „Felújításokkal 100 évnél is többet kibírnak, ellenben 100 éves műanyag ablakot még senki nem látott.”

November 15-ig lehet igényelni faszervezetű nyílászárók felújítására

30-50 százalékos önkormányzati támogatást.

Részletek: a <https://www.terezvaros.hu/onkormanyzat#hirdetmenyek> oldalon, a Pályázati kiírások menüpont alatt.

Másik nagy előnyük – ezt már Heltai László, a környezetvédelmi bizottság elnöke állítja –, hogy felújítva, például új hőszigetelő üveg betételével ugyanolyan hatékonyan csökkentik az energiaigényt és teszik csendesebbé a lakásokat, mint a műanyagok, viszont nem okoznak „túl jól záródásukkal” esetleges penészedést. „Ezeket a házakat úgy építették anno – magyarázza –, hogy a két ablak közötti légrésnek fontos szerepe volt az épület »lélegzésében« is. Az egyszárnyú ablakoknál sokkal nagyobb a penészedés kockázata.”

A jó gazda

Az eredeti ablakok megőrzése ekképpen nem csupán esztétikai kérdés, de tény, hogy látványosabb probléma az, ahogy a műanyagra cserélt nyílászárók szemet bántó módon virítanak a patinás homlokzatokon.

Samu Ágnes lakása udvari ugyan, így az ablakai – ahogy a bejárati ajtó is – a függőfolyosóra néznek (befelé kevésbé szigorú szabályok vonatkoznak az átalakításokra, mint a külső homlokzat irányába), mégis nagyon fontos számára, hogy a felújítás során megőrizze a ház eredeti jellegét. „Évekkel korábban lett volna lehetőség nagyon kedvez-

ményesen műanyag ablakokra cseréltetni a nyílászárókat, amivel a házban többen is éltek, de nekem eszem ágában sem volt. Inkább festgettük, mázolgattuk, javítottuk a régit a magunk módján, amit házilag meg lehetett tenni, azt megtettük. Azt gondolom, hogy valaminek az állagát úgy lehet megőrizni, ha az ember jó gazdája annak” – mondja Ágnes.

Támogatással a kedv is megjön

A tanárnő szerint az önkormányzat kínálta pályázati lehetőség megragadása is egyfajta „jó gazda” szemlélet – ő már igényelte is a támogatást, amelyhez az igazolások beszerzésén (például hogy nincs adó tartozása az önkormányzat felé) és a papírok kitöltésén túl egy kivitelező által elkészített pontos árajánlatra is szükség volt. A pályázati kiírásban szereplő 60 napon jócskán belül választ is kapott: 533 ezer forint támogatást nyert, amely nagyjából a harmada a képeken is látható öt ablak és a bejárati ajtó felújítási költségének. Ágnes a mindenkinek járó hozzájárulást igényelte – a rászorulókat eleve a teljes költség felével segíti ki az önkormányzat, de ha a családostok az állami otthonfelújítási támogatással együtt pályáznak, akár 80 százalékot is visszaigényelhetnek.

„A szomszédaim is kedvet kaptak – zárja a beszélgetést Ágnes –, azt mondták, ha végre ráér a kivitelezőm, akire per pillanat magam is várok, ők is biztosan beadják az igénylést. Mert nem mindegy, hogy magad uram kell jó gazdának lenni, vagy kapunk benne segítséget. A pénz csak egy dolog, egy-egy felújításba a vele járó macera miatt is nehéz belevágni. Némi támogatással a kedv és a szándék is hamarabb megjön.”

Életmentő ötlet vagy bosszúság?

A Terézváros melléd áll! program keretében több mint 70 kerületi vendéglátóhely kapott engedélyt arra az önkormányzattól, hogy a közelében lévő utcaszakaszon a parkolósávbán teraszt nyisson. Az engedélyek jelentős része lejár szeptemberben, így megpróbáltuk kideríteni, mi az akció mérlege. Az egyértelmű, hogy az itt élőkől alkalmazkodást igényelt, de az is világos, hogy vállalkozások, így munkahelyek megmaradásához járult hozzá ez a néhány hónap.

Csepregi Botond

”

Felmerült, hogy a teraszok parkolóhelyeket vettek el a helyiektől, ám az intézkedés a terézvárosi parkolóhelyek kevesebb mint másfél százalékát érintette.

FOTÓ: ADRIÁN ZOLTÁN/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

Amikor tavasszal a járványhelyzet lehetővé tette, hogy az éttermek, kocsák, vendéglátóhelyek a teraszaikon már fogadjanak vendégeket, az önkormányzat úgy döntött, segítséget nyújt a terézvárosi vendéglátósoknak, és parkolóhelyekre is engedélyezi a teraszhasználatot. Egyedi elbírálással, határozott időtartamra, szigorú feltételekkel és kérelemre lehetett élni a lehetőséggel. Egy idő után el is kezdtek megjelenni a kerület közterein az egyszerű kialakítású vagy éppen masszívabb teraszok, és sok helyen új fazont adtak az addig autókkal zsúfolt utcaképeknek. Emellett természetesen új helyzetet, új konfliktusokat is magukkal hoztak.

Különleges megoldások

„A járvány mindannyiunk életére hatással volt. Az egészségügyi mellett súlyosak a gazdasági hatásai is: sokan elvesztették állásukat, vállalkozásukat, akár egy élet munkáját. A terézvárosi önkormányzat tavaly óta a maga szerény eszközeivel, de aktívan próbál segíteni azokon, akiket a legjobban sújtott a járvány. A Terézváros melléd áll! programmal nemcsak az állásukat veszített magánembereket támogattuk, de többek között a vendéglátósokat is, akiknek talán a legnagyobb szükségük volt a kerület vezetésének és lakóinak szolidaritására” – mondta a lépésről Soproni Tamás, aki közös érdeknek tartotta, hogy Terézváros élettel, munkalehetőséggel teli kerülete maradjon a fővárosnak. A polgármester tisztában van azzal, hogy szokatlan a megoldás, ám a járvány okozta helyzet különleges megoldásokat is kívánt.

Kevesebb mint 1,5 százalék

„A megcélzott vendéglátósok bajba kerültek, ezért örültek, hogy az önkormányzat ezt hamar felismerte és a lehetőségeihez mérten próbált rajtuk segíteni ér-

demben” – erről már dr. Belezna Zsuzsanna beszélt. Terézváros kereskedelemért, turizmusért és köztisztaságért felelős alpolgármestere szerint a vállalkozók a kormánytól valódi segítséget sajnos nem kaptak, ezért lépnie kellett a kerületnek. Az volt a kérdés, hogy az érintettek túl tudnak-e élni, vagy bedőlnek a korlátozások okozta forgalomcsökkenés miatt. Ha bedőltek volna, és ezt követően kellett volna újraindítani, az sokkal nagyobb költséget jelentett volna számukra. Dr. Belezna Zsuzsanna elmondta, körülbelül 70 engedélyt adott ki az önkormányzat, de fontos hangsúlyozni, hogy ezek kizárólag erre az évre vonatkoznak.

Felmerült, hogy az így kinyitott teraszok parkolóhelyeket vettek el a helyiektől, ennek kapcsán megjegyezte: az intézkedés a terézvárosi parkolóhelyek kevesebb mint másfél százalékát érintette. A visszajelzésekről szólva kiderült, a kritikus hangok mellett az egyetértő vélemények sokkal nagyobb arányban jelentek meg. „Ez egy különleges helyzet volt, hiszen ha nem léptünk volna, akkor előbb-utóbb azt vettük volna észre, hogy a belváros turisztikailag teljesen becsődölt. A lakosok nagy többsége átérzi, hogy ezt nem hagyhattuk” – mondta az alpolgármester.

Életmentő volt

„Nagyon nagy segítséget jelentett, hogy engedélyt kaptunk a terasz megnyitására. Az önkormányzattól érkezett lehetőség volt a legnagyobb támogatás a járvány kezdete óta kapott segítségek közül. Szükség is volt rá a túléléshez, különben egészen biztos, hogy óriási gondot okozott volna a tavaly óta tartó bizonytalanság” – mondta Kamaridisz Kosztasz arról, mint jelentett az üzlete számára, hogy a parkolósávbán teraszt létesíthetett. A Szófia utcai Rodosz Gyros – vagy ahogy sokan ismerik: Görög Sarok – tulajdonosa bevallotta, a tavalyi kényszerű bezárás, majd az ideai lezárások hatalmas anyagi terhet jelentettek a szá-

mára. A kiszállítás lehetősége csak részben tudta elenyészíteni a kiesést, ugyanis elsősorban a közelben dolgozók ebédidei fogyasztására alapoznak. Komolyan mérlegelte, hogy lehúzza a rolót.

„Többen, főleg idősebbek, megálltak és dicsérték, hogy szép lett a kialakított hely. A vendégeink is kifejezetten jól fogadták és örültek, hogy kint fogyaszthatnak” – mondta a görög ételeket kínáló vendéglátós, hozzátéve: a kialakításhoz, berendezéshez szükséges befektetése már megtörtént. Kosztasz reméli, hogy lesz folytatása a teraszoknak, hiszen az elhelyezkedésük miatt parkolót sem foglaltak el a „kitelepüléssel”.

Hasonlóan örvendetesen élte meg a terasznyitást a Hunyadi téri Domán Kifőzde is. A tulaj, Zámbo Renáta elmondta, hozzájuk kevés vendég tud betérni, a kiülős rész abban is segítség volt, hogy az erre járók könnyebben észrevegyék a helyet. A kifőzde is azzal számol, hogy lehetőség esetén hosszabbítást kér, sőt, már abban gondolkodnak, hogyan oldják meg a vendégek leültetését a hidegebb időben.

Zajgondok

Természetesen nem mindenhol volt zökkenőmentes a teraszok működése, de ez magától értetődő – sűrűn lakott városi területről van szó, a változást amúgy sem mindig könnyű kezelni és a pandémia hatása az is, hogy az ingerküszöbünk kicsit alacsonyabbra került. Az ilyen gondok természetesen nem a fent megszólaltatott napközbeni étkeztetéssel foglalkozó vállalkozások, hanem az este 10-ig nyitva tartó, alkoholt is árusító és így hangosabb vendégeket vonzó szórakozóhelyek környékén jelentkeztek. Az önkormányzat honlapja is beszámolt róla, hogy a Jókai utcában júliusban lakossági fórumot is tartottak, amelyen természetesen részt vettek a polgármesteri hivatal tisztségviselői is. A lakók gondja az volt két kocsmával kapcsolatban, hogy zavaró a vendégek hangoskodása, napközben is képtelenek voltak szellőztetni az alapzajtól, illetve a június-júliusi futball-Eb alatt a közvetítések is zavarták őket.

A szórakozóhelyek tulajdonosai ígéretet tettek arra, hogy a lakók panaszai felé nyitottak lesznek, és közvetlenül őket, nem pedig az alkalmazottakat kereshetik meg, illetve a későbbiekben nem az utcán, hanem zárt helyen lehet követni a sportközvetítéseket. A fórumon azonban igény fogalmazódott meg, és ennek kapcsán hivatali ígéret hangzott el arra, hogy a panaszok nyomán az önkormányzat szakértővel zajszintmérést végeztet el a lakókkal egyeztetett időpontban, gyanúsán hangos eseményhez igazítva. Dr. Vilics Csilla ennek kapcsán elmondta, többször is egyeztetett a panaszosok érdekeit védő közös képviselővel, de a szakértő többszöri megkeresés ellenére sem tudott bejutni az érintett lakásokba – a zajmérésnek pedig csak ott van értelme.

Mellette és ellene

Megkerestünk más kerületi lakókat is, pró és kontra véleménnyel is találkoztunk. Kovács Bernadett szerint a parkolóhelyi teraszok szint vittek Terézváros

életébe, mert ahogy fogalmaz: „Nem a sivar utcák egyszínű, szanaszét parkoló autóhalmazait kell látnom”. Hozzátette, a legtöbb teraszt igényesen alakították ki, tisztábbak és zöldebbek lettek az utcák, ugyanis a terasztulajdonosok többsége ügyel arra is, hogy rendben legyen az érintett járdaszakasz, a kiülős helyeket pedig növényekkel dobták fel. A 29 éves Bernadett nem a teraszoktól félt a parkolási helyzetet, és szeretné, ha maradna ez a lehetőség kerületszerte.

A Belső-Terézvárosban élő nyugdíjas, Ábel azt emelte ki, hogy beteg felesége ellátásához elengedhetetlen az autó. Eddig is kihívást jelentett számára, hogy a házukhoz közel tudjon parkolni, azonban ezt egy ideje szinte lehetetlennek tartja. Azt is kifogásolta, hogy szerinte egyes teraszok kihasználatlanok, és úgy véli, már túl van a vendéglátószektor a pandémián. Ábel azt javasolta, jobban válogassa meg az önkormányzat, ki és milyen helyszínen kaphasson terasznyitási engedélyt a jövőben.

Szigorúbb szabályokkal

„Ezt az évet mindenképpen egy próbaidőszaknak szántuk, amely alkalmas arra, hogy megnézzük: működőképes-e egy ilyen, a kerületi vendéglátósoknak mindenképp segítséget jelentő kezdeményezés. Az például kiderült, hogy sikerült biztosítani a parkolóhelyi teraszok biztonságos működését, ugyanis egyetlen balesetet sem jelentettek ennek kapcsán – összegzett Győrfy Máté. A kerület városfejlesztésért felelős alpolgármestere szerint az után, hogy a kiadott engedélyk jelentős része szeptember végén lejár, érdemes mérlegelni a folytatást. – Az eddigénél jóval szabályozottabb módon, szigorúbb szabályokkal lehet jövője ennek a megoldásnak. A kerület lakói nagyon fontosak, a jövőbeni engedélyeket a lakók megkerdezésével és például olyan szempontok figyelembevételével kell kiadni, hogy földszinti lakás melletti utcaszakaszon ne létesülhessen ilyen terasz.”

A Jókai tér legyen a magyar irodalom tere!

A Jókai tér – felújítása után – helyet ad majd 13+1, a magyar irodalom alakjaihoz kötődő idézetnek is, a klasszikusoktól akár kortárs művekig bezárólag. Ezeket az idézeteket szeretné az önkormányzat önkkel közösen kiválasztani, hogy a tér igazán mindannyiunké legyen. A keresett idézetek származhatnak ismert és kevésbé ismert magyar műből is. A cél, hogy a megújult Jókai tér minél színesebb legyen a különböző korok íróinak műveitől, gondolataitól, miközben az idézetek a téren egységet is alkotnak.

A 13 rövidebb idézet egyenként minimum 50, maximum 90 karakterből állhat (szóközökkel), míg az egyetlen hosszabb legalább 800, legfeljebb 1200 karakter lehet (szóközökkel). Az idézeteket a sajto@terezvaros.hu e-mail-címre várjuk szeptember 26-ig a szerző(k) és az alkotások megjelölésével. A beküldött idézetekből választjuk majd ki azokat, amelyek a Jókai térre kerülhetnek.

TMSZ

Többen nyaralhatnak

FOTO: TUBA ZOLTÁN/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

Október végéig tölthetnek el egy-egy hetet a terézvárosiak az önkormányzat tökéletesen felszerelt siófoki üdülőjében. Szász Károly időügyi tanácsnok, az időügyi tanács alelnöke arra biztatja a kerületben élőket, illetve az önkormányzatban és intézményeiben dolgozókat, hogy éljenek a lehetőséggel.

Dobi Ágnes

A Demokratikus Koalíció politikusa, Szász Károly frakciótársával, Miyazaki Jun alpolgármesterrel az idén tavasszal terjesztette be azt a javaslatot, amelynek köszönhetően a siófoki önkormányzati nyaraló nyitvatartása lényegesen hosszabb lett. Az üdülő a változtatások utáni új rendben az idén október végéig, jövő tavasszal pedig már március elejétől fogadja a vendégeket.

Lehetőségek ősszel is

Mivel a nyaralóban hat éjszakát lehet eltölteni, a szeptember 21.-től idényszáras tartó időszakban még öt turnusra lehet pályázni. Az október 22.-én kezdődő iskolai őszi szünet és az utolsó siófoki turnus október 19-i kezdőidőpontja nem esik egymástól távol, így arra is van lehetőség, hogy egy hetet a gyerekes családok is együtt töltsenek a Balatonnál.

„Azt persze nem tudni, hogy a mostani, csodálatosan szép idő még meddig tart. Azonban a nyaraló fűthető, és a háromszintes épület földszintjén kialakított wellnessrészlegben jakuzzi és szauna is rendelkezésre áll, így akkor is érdemes elutazni, amikor már elmúlik a nyarat idéző meleg” – jegyezte meg az időügyi tanácsnok. Szerinte a környék felfedezése, múzeumainak, nevezetességeinek felkeresése akkor is remek programnak ígérkezik, ha esik az eső

vagy hidegebb van. Nem is szólva arról, hogy a nyaraló központi fekvéséből adódóan a siófoki kulturális intézmények is könnyen elérhetők.

Még többen juthatnak el

Szász Károly emlékeztetett arra, hogy kezdeményezésüknek köszönhetően amiatt is többen juthatnak el az önkormányzati üdülőbe, mert bevezették a jövedelem nagyságától függő, differenciált térítési díjakat. Ennek eredményeként nemcsak a szociálisan leginkább rászoruló, hanem a jobb anyagi körülmények között élő terézvárosi lakosok is eséllyel pályázhatnak az üdülési lehetőségre

„Természetesen a szociálisan rászorulóknak továbbra is jutányos áron üdülhetnek. Amennyiben a családjukban az egy főre eső jövedelem nem haladja meg a 120 ezer, egyedülállók esetén a 150 ezer forintot, akkor a 18 év feletti felnőtteknek egy éjszakára fejenként 2500 forintot kell fizetni. A 18 év feletti, de tanulmányokat folytató fiatal felnőttek és a hat évnél idősebb gyerekek után 1500 forint az üdülési díj naponta, a hat év alattiak pedig ingyen nyaralhatnak” – sorolta a képviselő, hozzátéve, hogy a legmagasabb jövedelműek még így is mélyen a piaci ár alatt üdülhetnek.

”

Már az első hónapok tapasztalatai alapján egyértelműen kijelenthető, hogy az üdültetés rendszere jobbá és igazságosabbá vált.

Szélesre tárt kapuk

Szász Károly kiemelte, a tavasszal elfogadott változtatások bevezetése óta arra is van lehetőség, hogy amennyiben az üdülő kihasználtsága lehetővé teszi, a terézvárosi lakosok más kerületben élő rokonaikkal, ismerőseikkel közösen üdüljenek. Ez esetben a nem Terézvárosban élőknek a rendeletben meghatározott díj kétszeresét kell megfizetniük.

A pályázati feltételek is átláthatóbbá és egyszerűbbé váltak. A korábbi szabályok megváltoztatásának az volt a célja, hogy minél többen vehessék igénybe a szolgáltatást, így módon pedig az üdülő kihasználtsága is javuljon.

Jobb és igazságosabb

A politikus hangsúlyozta, nagy öröme szolgál, hogy a kerületben élő időseket tömörítő szervezetek, nyugdíjasklubok is pályáztak. Szeptemberben a Terézvárosi Gondozó Szolgálat Idősek Klubjának tagjai közül is többen eltöltöttek egy maradandó élményt adó hetet az önkormányzati nyaralóban.

A DK politikusa kitért arra is, hogy a pandémia miatt a figyelem középpontjába kerültek azok, akik az önkormányzat különböző intézményeiben nap mint nap az itt élőkért fáradoznak. Róluk sem feledkeztek meg. Míg korábban legfeljebb ad hoc jelleggel juthattak el az üdülőbe, ma már, ha a kihasználtság engedi, nemcsak az elő- és utószezonban, de a főszezonban is pályázhatnak.

Már az első hónapok tapasztalatai alapján egyértelműen kijelenthető, hogy az üdültetés rendszere jobbá és igazságosabbá vált. Szász Károly szerint a jövőben még azon kellene gondolkodni, hogyan lehetne az üdülési lehetőségről szóló információkat az érintettekhez hatékonyabban eljuttatni.

Amelyik kutya ugat, az nem harap

A kerület utcáin dolgozó köztisztasági munkatársak számára fontos, hogy jól kezeljék a kutyákkal kapcsolatos esetleges konfliktusokat. Ennek érdekében tartottak tréninget számukra a ZöldEb Egyesület közreműködésével.

Gajdács Emese

Két hatalmas kutya és egy jóval kisebb, túlmozgásos eb várta egy augusztus végi napon a Terézvárosi Foglalkoztatást Elősegítő Nonprofit Kft. dolgozóit a Rózsa utcai székhely előadótermében. Nem eltévedt állatokról volt szó, hanem céllal érkeztek gazdájukkal együtt a céghez a négylábúak.

Veszélyes helyzetek

A kerület tisztaságért is felelős cégének dolgozói a munkavégzés során a köztereken gyakran találkoznak kutyákkal. Ezért fontos, hogy tisztában legyenek a négylábú kerületlakók természetével, lélektanával – elkerülendő a sérüléseket. Szerencsére kutyatámadás még nem érte az önkormányzati cég dolgozóit, veszélyes helyzetek azonban már adódtak. Ezek megelőzését szolgálja, ha tisztában vannak azzal, milyen kutyás szituációk rejthetnek magukban kockázatot.

A tréninget Hírbek Edina, a Terézvárosban is aktívan tevékenykedő ZöldEb Kutyás Érdekvédelmi Egyesület vezetője tartotta saját – példásan jól viselkedő – állataival: két óriásira nőtt, hetven kiló feletti német dog és egy édes, izgó-mozgó, fekete kis terrier segítségével. A tudnivalók között talán a

legfontosabb az volt, hogy az ebek ösztönlények, így bizony váratlan helyzeteket is produkálhatnak. Fontos a gazdi szerepe, elvárható lenne, hogy a városi környezetben tartott kutyák bármikor visszahívhatók legyenek, ne támadjanak.

Ok nélkül nem támad

„Olyan nincs, hogy a kutya a semmiből, ok nélkül támad. Ugyanakkor egy hangos zaj, egy rossz mozdulat, de akár egy szag is kiválthatja az agressziót – magyarázta Hírbek Edina. – Néhány eb utálja a fertőtlenítő-, a tisztítószeresek illatát, márpedig a takarítók ezzel is dolgoznak.” Tanácsként elmondta, nem szerencsés, ha a dogboxok ürítésénél hirtelen, hangos mozdulattal kapják ki a tiszta zsákot a munkatársak, hiszen ez megrémítheti a közelben lévő ebeket. A legtöbb baj abból adódik, ha a kutya megijed, fenyegetve érzi magát. A jelenlévők megtudhatták, hogy ha az állat szeme fehérjéjét is látjuk, a fülét hátra, a farkát pedig felcsapja, a testsúlyát előre helyezi, akkor jobb, ha menekülünk. Esetleg egy jókora kurjantással megpróbálhatjuk hátrálásra bírni.

Mindenki biztonságban

„Egy-egy sűrűn lakott, belvárosi területen sokan osztoznak, többek között két- és négylábúak. Ez időnként konfliktusokkal jár, amelyek megelőzése közös érdekünk. Nagyon fontos az is, hogy a közterületen mindenki biztonságban érezhesse magát. Ezért kértem fel a ZöldEb Egyesületet ennek a foglalkozásnak a megtartására” – összegzett a tréninget kezdeményező alpolgármester, Temesvári Szilvia a foglalkozás végén.

FOTÓ: ADRIÁN ZOLTÁN/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

Új eszköz a kutyapiszoknak

A közelmúltban negyven új, a kutyaürülék gyűjtésére szolgáló dogbox került ki a kerület utcáira. Terézvárosban jelenleg nyolcvan ilyen edény található, és a napokban ezek többségét újakra cserélték.

„Az állattartásért is felelős alpolgármesterként nagyon fontosnak tartom, hogy az egyik legégetőbb konfliktusforrást, a kutyaürülék problémáját felszámoljuk. Ez sokkal könnyebb akkor, ha színvonalas, megfelelő méretű és gyakran ürített, normális gyűjtőedények állnak a gazdik rendelkezésére, ahová higiénikus módon el tudják helyezni a végterméket. Az új kutyaboxok szerencsére minden szempontból megfelelnek ezeknek a feltételeknek, így csak arra kérem a kutyatulajdonosokat, használják is őket minden nap” – üzent a gazdiknak Temesvári Szilvia zöldügyekért felelős alpolgármester.

A 40 új dogbox helyét a kerület köztisztasági cége a városüzemeltetéssel együtt jelölte ki. Az edényeket hetente háromszor ürítik, az Andrassy úti dogboxok kivételt jelentenek, azokat a főváros kezeli. „A most kihelyezett gyűjtők eltérnek a régitől, ezek spirális bedobó nyílását úgy alakították ki, hogy abba könnyebb legyen belejuttatni a kutyapiszkot” – mondta el dr. Belezna Zsuzsanna köztisztaságért is felelős alpolgármester. **G.E.**

FOTÓ: BEREZ VALTER/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

A 2021 őszi zöldek ellenzéki előválasztás 5. választókerületi – amely Terézvárost és Erzsébetvárost foglalja magában – jelöltjeinek ugyanazokat a kérdéseket tettük fel, ezekre írásban kértük a válaszokat. A kérdéseket az egyes cikkeknek nem közöljük.

- ❶ Hogyan mutatná be eddigi politikai pályáját?
- ❷ Mi az, ami megkülönbözteti a többi jelölttől, és miért alkalmas arra, hogy a kormányváltásra szavazók önt válasszák?
- ❸ Melyek Magyarország jelenlegi legnagyobb problémái, amelyekkel a választások után azonnal foglalkozni kell?
- ❹ Mi a szerepe egy egyéni parlamenti képviselőnek, hogyan tud segíteni a választókerületében élőknek, illetve az ott működő önkormányzatnak?
- ❺ Melyek azok az ügyek, problémák, amelyek a legfontosabbak jelenleg Terézvárosban, illetve Budapest belvárosában?

Esély a nyugat-európai színvonalú életre

Dr. Beleznay Zsuzsanna jogász-közgazdász 2020 júniusa óta Terézváros alpolgármestere. A budapesti 5. számú egyéni választókerület ellenzéki előválasztási jelöltjeként a tisztaságot, a zöldterület arányának növelését, valamint a fizetések emelését nevezte az elsődleges célnak.

❶ Végzettségemet tekintve jogász-közgazdász vagyok. Öt éven keresztül dolgoztam az Országgyűlésben, ahol a törvényalkotás volt a szakterületem. Foglalkoztam a devizakárosultakkal, gazdasági, lakhatási kérdésekkel, ugyanakkor szívügyem, a család- és nőpolitika is a munkám részét képezi.

2020 júniusában választottak meg Terézváros alpolgármesterének, amelyet mérhetetlen megtiszteltetésként éltem meg. Soha nem a pozíciót tartom szem előtt, hanem az azzal járó feladatokat és felelősséget. Céлом, hogy közvetlen kapcsolatot ápoljak a kerületben élőkkel. Mottóm a „nyitott ajtók politikája”, amely alapvetően meghatározza a politikai karakterem.

2020 októberében adtam életet a kislányomnak. Nagyon szerencsésnek mondhatom magamat, hiszen remek család és támogató kollégák állnak mellettem, így össze tudom hangolni az anyaságot, a családot és a hivatásomat.

❷ Önkormányzati vezetőként azt tapasztalom, hogy a valódi megoldások érdekében az önkormányzatnak és az államnak együtt kell működnie. Ehhez Teréz- és Erzsébetvárosnak olyan országgyűlési képviselőre van szüksége, aki jól ismeri az önkormányzat és az Országgyűlés folyamati, jogi környezetét, ismeri az itt élők igényeit, problémáit és mindennapjait.

Nálunk, Terézvárosban hiába ellenzéki alíció, a vezetés, minden lakost képviselünk,

FOTÓ: TUBA ZOLTÁN/KÉPSZERKESZTŐSÉG

pártállástól függetlenül. Nem az alapján osztunk szociális támogatást, hogy ki hova szavaz, nem amiatt takarítjuk valaki előtt az utcát, mert ellenzéki. Nálunk mindenki egyenlő bánásmódban részesül. Én azért fogok dolgozni, hogy a helyieknek nagyobb esélyük legyen a nyugat-európai színvonalú életre. Ehhez az kell, hogy a két terület tisztább legyen és nőjön a zöldterület aránya, emelkedjenek a fizetések, a nyugdíjak, azaz: „Legyünk mi a jövő belvárosa!”

❸ Tekintettel arra, hogy az egyéni mandátumomat a VI. és VII. kerületi lakosoktól kapnám, ezért természetesen az ő problémáik megoldásával kezdeném.

Elsőként rendezni kell a magyar egészségügyet. A helyiek számára ebben a kérdésben a Péterfy Kórház rendbetétele a legsürgetőbb, amelyet gyakorlatilag egyszer sem újítottak fel teljeskörűen. A festék mállik, vezetőkek lógnak ki a falakból, a folyosók piszkosak és tele vannak kiselejtezett bútorokkal, a beteg emberek 50 éves, rozsdás vaságyakon fekszenek. Ez nem 21. századi egészségügyi ellátás.

Kötelezővé tennék a parkoló üzemeltető cégeknek, hogy a mélygarázsokban, parkolóházakban korlátozott számban biztosítsanak kedvezményes várakozási lehetőséget a helyi lakosok számára. Ezáltal több parkolóhelye lehetne a két kerület polgárainak, így az utcán felszabadult helyeken tudnánk növelni a zöldterületet.

A kormányknak több pénzt kell szánnia a kerületek köztisztaságára, valamint módosítania szükséges a törvényeket, hogy szigorúbb büntetéseket kapjanak az illegális szemetelők és azok a kutyatartók, akik nem gondoskodnak az állatuk után ott maradt ürülék felszedéséről.

❹ Hatalmas szerepe van! Egy olyan parlamenti képviselő, aki a szíven viseli a választókerülete sorsát, csodát tud művelni.

❺ A tisztaság, a zöldterület arányának növelése, valamint a fizetések emelése lenne az elsődleges cél. Budapest belvárosa olyan napi átmenő forgalmat generál, amely alapvetően kihat a köztisztaságra, a közrendre is. Javítanunk kell az utcák állapotán, tisztává kell tennünk a belvárosi levegőt, meg kell erősítenünk a rendészeti jelenlétet. A tiszta és szmogtól mentes belváros a célunk. Ha ezeket az alapvető igényeket kielégítjük, az emberek életszínvonala is nőni fog, így megteremtjük a „jólét Magyarországot”.

Minden probléma megoldható, ha demokrácia van

Dr. Oláh Lajos 2014 óta Terézváros és Erzsébetváros országgyűlési képviselője. A budapesti 5. számú egyéni választókerület ellenzéki előválasztási jelöltjeként azt mondja, az országnak egy problémája van: Orbán Viktor. Minden más csak az ő túlhatalmának a következménye.

1 2 Szerencsére engem ismernek már Erzsébetvárosban és Terézvárosban. Büszke vagyok, hogy a brutális politikai és jogi ellenszél dacára 2014-ben és 2018-ban is el tudtam nyerni az itteni polgárok bizalmát, és mindkét országgyűlési választáson legyőztem Orbán emberét. Ez a kormányváltást akarók számára fontos információ.

Első megválasztásom óta számtalan alkalommal, fogadóórákon, faültetéseken, játszóterek tisztításakor, maszkok csomagolása és szétosztása alkalmával, különböző szakmai és nem szakmai beszélgetéseken, fórumokon ezernyi emberrel találkoztam már, ismerem gondjaikat, vágyaikat. A parlamentben pedig az egyik legtöbbet dolgozó képviselőként képviseltem érdekeiket, rendre felléptem a kormány önkormányzatokat, különösen a fővárosi önkormányzatokat nyomorító politikája ellen.

Nem vagyok zöldfülű a politikában. A választók számára ennél fontosabb információ, hogy nagy munkabírású, kitartó és szívós vagyok, márpedig ezekre a tulajdonságokra nagy szükség lesz a választási győzelmünket követő kemény időkben.

3 Az országnak egy problémája van: Orbán Viktor. Minden más probléma az ő korlátlan hatalmának a következménye, és mindegyik megoldható lenne, ha az ő túlhatalmát lehetővé tevő rendszer megsemmisülne. Ma minden kérdésben csak Orbán hatalmi és pénzügyi érdekei számítanak, nem a nemzeté. A gazdagok országát építi fel, és megfélemlíti a szolidaritásról. Az előválasztáson induló pártok egyetértenek abban, hogy az egyszemélyi hatalom megöli a nemzetet, és azért kötöttek szövetséget, hogy ennek véget vessenek. Nézzünk néhány nagy problémát.

Korrupció. Hazánk Európa legkorruptabb országává vált, és az is marad, amíg az ügyész-

Az előválasztáson mind a 106 egyéni országgyűlési választókerületben lehet voksolni a közös ellenzéki jelöltre, aki 2022 tavaszán indul az egymással megállapodott pártok képviselőjében a parlamenti helyért. Az előválasztáson való induláshoz 400 támogató aláírás összegyűjtésére volt szükség a szeptember elejéig tartó időszakban; ez a teljes VI. és VII. kerületet magában foglaló budapesti 5. választókerületben dr. Belezna Zsuzsannának, dr. Oláh Lajosnak és Tompos Mártonnak sikerült.

A szavazás szeptember 18–26. között zajlik majd személyes jelenléttel vagy online. Fontos, hogy az egyéni választókerületek jelöltjeire személyesen csak a saját választókerületében tud mindenki szavazni. A VI. kerületi szavazóátrak helyszínei az alábbi oldalon találhatóak meg: <https://elovalasztas2021.hu/szavazopontok/>. Online is lehet voksolni, a <https://elovalasztas.hu> oldalon. Fontos tudnivaló, hogy az egyéni jelöltek előválasztása egyfordulós, és a legtöbb szavazatot szerző politikus a győztes.

séget a teljhatalmú Orbán hű embere vezeti. Ha az ügyészség végezné a munkáját, a magyar és az európai adófizetők befizetései nem Orbán klienseit, hanem a magyar népet gazdagítanák. A tolvajok nem kormánypárti padosorokban ülnének, hanem bíróság előtt állnának.

Oktatás. Nagy bajok vannak az oktatással, a diákjaink ma sokkal gyengébben teljesítenek szövegértésben, feladatmegoldásban, mint tíz éve. Ez nem történt volna meg, ha Orbán hatalmi céljaitól vezérelve nem csinált volna agymosodát az iskolából. Megszűnt az iskolák önállósága, megszűnt a tankönyvválasztás szabadsága, megszűnt a tanszabadság, az iskola nem a való életre tanít, nem a való életben hasznosítható tudást közvetíti.

Egészségügy. A várólisták elviselhetetlenül hosszúak, félmillió embernek nincs háziorvosa, az alulfinanszírozott kórházak adóssága folyamatosan újratermelődik, mert Orbán nem az egészségügy fejlesztésével, hanem hatalmának megerősítésével és az ország kiablásával foglalkozik.

Nos, ezek a problémák megoldhatatlanok, ha egy ember vagy egy párt uralkodik, és mind megoldható, ha demokrácia van.

4 Úgy, hogy harcol az önkormányzatiság helyreállításáért, vagy még inkább: kiteljesítéséért. Most minden hatalom Orbáné, másnak semmi sem jut belőle – az önkormányzatoknak sem. Pedig a helyi dolgoknak helyben kell eldőlniük, ezért vissza kell adni az önkormányzatok hatalmát, pénzt és intézményeit.

5 Talán a legfontosabb és a legtöbbeket érintő kérdés a társasház-felújítás ügye, ebben konkrét terveink vannak. Ugyancsak sokakat foglalkoztat a parkolás, amiben a két önkormányzat már megtette az első lépéseket a rendezés felé. Sürgős megoldásra vár a Péterfy Kórház felújítása, nem tűr halasztást a zöldítés, Terézváros számára kiemelten fontos a Nyugati mögötti terület rehabilitációja, ahol, úgy tűnik, kormányváltás nélkül nem érvényesül a helyiek, a budapestiek akarata. De általánosságban is elmondható, hogy a nemzet érdekei csak kormányváltás/rendszerváltás esetén győzhetnek az Orbán család érdekei fölött.

TMSZ

Lakhatás és zöldítés

Tompos Mártonnak a kitarása és a munkamorálja az ajánlata a terézvárosiak számára. A budapesti 5. számú egyéni választókerület ellenzéki előválasztási jelöltjeként azt mondja, az előregedett lakásállomány miatt országos energetikai korszerűsítési programra van szükség, a belvárosi zöldkérdés pedig létkérdés.

FOTÓ: TUBA ZOLTÁN/KÉPSZERKESZTŐSÉG

1 Fél évtizednyi küzdelem a jó ügyért – ez lenne a rövid válaszom. 2016 augusztusa óta vagyok a Momentum tagja, tüntettem, kopogtattam, pultoztam, szórólapoztam és akcióztam Kisvárdától Szentgothárdig rengeteg helyen; vezettem az XYZ című videóblogunkat, most pedig a KorrupcióVadász munkacsoportunkat irányítom. Az utóbbiban elvégzett munkára vagyok a legbüszkébb. A Wichmann-házat megvásárló fideszes kör háttérének bemutatása, a VII. kerület előző vezetésének mutyjai kapcsán tett feljelentésem, a kínai vakcinabeszerezés háttérének leleplezése vagy éppen a maláj szélhámoson keresztül vett lélegeztetőgépek bemutatása pontosan azok a munkák, amelyeket szerintem az ellenzéknek el kell végeznie. Komoly felderítő munka volt mögöttük, ez a kitarás és munkamorál az ajánlatom az előválasztáson is.

2 Úgy gondolom, hogy egy jó képviselőnek átfogó rálátással kell bírnia az ország ügyeire, hiszen nemcsak a saját témáiban, de ezernyi más kérdésben is döntést szükséges hoznia. Dolgoztam állami cégeknek, dolgoztam a piacon és dolgoztam alapítványoknak is, rengeteg különböző területen, ráadásul a korrupcióellenes munka miatt számos témába bele kellett ásnom magam. Azt hiszem, ezek azok a tapasztalatok, amelyek nagyon sok jelölttől megkülönböztetnek, illetve amelyek alkalmassá tesznek arra, hogy az Országgyűlésben képviseljem Terézvárost és Erzsébetvárost.

3 Erről külön cikkeket lehetne írni, ezért csak felsorolásszerűen: a lakhatási helyzet tragikus, milliók élnek nem megfelelő körü-

mények között. Az egészségügyi helyzet rémisztő, és nemcsak a kórházak, rendelők állapotára vagy a dolgozók elvándorlására gondolok, hanem arra is, hogy egy magyar ember várható élettartama mennyivel alacsonyabb, mint egy nyugat-európaié. Az intézményeink, így például a rendőrség, az ügyészség vagy éppen a közmédia állapota siralmas. Átfogó reformra van szükség itt is. De ahogy mondtam az elején, ezernyi probléma van, ezért az új kormányknak prioritáznia kell majd.

4 A legfontosabb az együttműködés. Az országgyűlési képviselőnek állandó kapcsolatban kell lennie az önkormányzatokkal és a helyi lakókkal, mert csak így tudja hitelesen képviselni az érdekeket. Ez az utóbbi években hiányzott, ezért is indulok jelöltként. A másik fontos pont az egyensúly: van, amibe egy képviselő jobb, ha nem szól bele, mert önkormányzati hatáskör és a lakossági panaszt is oda kell továbbítani; van, ahol közösen kell dolgozni, például állami támogatás kilobbizásával; és van, ami tisztán képviselői feladat. Ha ezt a kettőt mindig szem előtt tartja egy képviselő, akkor fejlődni fog a köre, nekem is ez a célom.

5 Lakhatás és zöldítés. Előbbinek jó néhány problémás pontja van: a kerület házainak több mint 90 százaléka 1945 előtt épült, évtizedek óta nem voltak átfogóan felújítva, a közművek nem voltak cserélve, az energetikai korszerűsítés elmaradt. Egy országos program elindítása, ami egyrészt leveszi az anyagi terhet az önkormányzatról, másrészt évi több ezer kerületi lakás energetikai korszerűsítését teszi lehetővé, az egyik legfontosabb célom. A zöldkérdés pedig létkérdés, pláne Terézvárosban, ahol mindössze 0,4 négyzetméter zöldterület jut egy lakosra, miközben évről évre egyre melegebb van. A foghíjtelkek parkosításával, homlokzati, udvari és utcai zöldítéssel ezen lehet javítani. Ennek komoly egészségügyi szerepe is van mind mentális, mind fizikai szempontból. A zöldterületekkel szegényesen ellátott részek országos támogatása a másik fontos vállalásom képviselőjelöltként.

Az ellenzéki előválasztáson nemcsak az egyéni választókerületek közös jelöltjeire, hanem a közös miniszterelnök-jelöltre is szavazni lehet. A kormányfőjelölteknek az induláshoz 20 ezer támogató szavazatot kellett összegyűjteniük a szeptember 6-i határidőig. Ez az alábbi öt politikusnak sikerült: dr. Dobrev Klára, Fekete-Győr András, Jakab Péter, Karácsony Gergely és Márki-Zay Péter.

A miniszterelnök-jelölt kiválasztása némileg eltérő mederben zajlik, mint a képviselőjelölteké. Amennyiben a szeptember 18–26. közötti első fordulóban nem születik döntés, vagyis egyik induló sem szerzi meg a szavazatok több mint 50 százalékát, akkor jön a második kör. Ebben a fordulóban azonban már csak a három legtöbb szavazatot szerzett miniszterelnök-jelölt vesz részt.

A kormányfőjelöltekre is lehet személyesen és online szavazni, azonban a személyes voksoláskor nem kell felkeresnünk a lakóhelyünk szerinti választókerület szavazóátrát.

Folytatni a kerület fejlesztését

Az ellenzéki előválasztás jelöltjeinek bemutatása mellett megkerestük a kormánypártok korábbi terézvárosi képviselőjelöltjét, a Fidesz Budapest 5. választókerületi elnökét is, hogy feltegyük kérdéseinket a 2022-es választással kapcsolatban. Dr. Bajkai István, Erzsébetváros korábbi alpolgármestere a legfontosabb teendők között említette a zöldfelületek nagyságának növelését, az intézmények fejlesztését és a családok támogatását.

Választókerületi elnökként/jelöltként hogyan mutatná be eddigi politikai pályáját?

Politikai pályámat Terézvárosban kezdtem. Itt választottak először önkormányzati képviselőnek, majd 2014-től Erzsébetváros alpolgármestereként szolgáltam a hetedik kerületieknek. 2018-ban az országgyűlési választásokon képviselőnek választottak, azóta dolgozom a parlamentben és szolgálom Terézváros és Erzsébetváros lakóit. Ez az elképzelésem 2022 után is, amennyiben az emberek bizalmat szavaznak nekem.

Mi a szerepe egy egyéni parlamenti képviselőnek, hogyan tud segíteni a választókerületében élőknek, illetve az ott működő önkormányzatnak?

Egy egyéni és egy listáról parlamentbe jutott képviselőnek is az elsődleges és legfontosabb feladata: szolgálni a magyar emberek érdekét. Az egyéni képviselők tekintetében ez kiegészül azzal, hogy azoknak az embereknek az érdekét kell képviselni, akik a saját választókerületükben megválasztották. Pontosabban ez a probléma a mostani baloldali képviselővel is. Szinte láthatatlan a választókerületben, nem dolgozik a helyiekért. Csupán négyévente megjelenik és megpróbálja besöpörni a szavazatokat.

2019-ig Erzsébetváros és Terézváros is fejlődő pályán volt. Minden évben jelentős beruházások valósultak meg. Megújultak az utcáink, az intézményeink, a tereink, kiemelten támogattuk a családokat. Ez a lendület a bal-

oldal ismételt színrelépésével megtorpant. Azt vehetjük észre, hogy az utcáink koszosabbak, a terekre gyanús emberek tértek vissza, a közterületeket lassan felveri a gaz, megszűnnek a lakossági támogatások. Az önkormányzatok nem viszik végig azokat a projekteket sem, amelyet a Fidesz már előkészített.

Melyek azok az ügyek, problémák, amelyek a legfontosabbak jelenleg Terézvárosban, illetve Budapest belvárosában?

Sürgősen meg kell szüntetni a fent felsorolt problémákat. Erzsébetvárosnak és Terézvárosnak vissza kell térnie a fejlődés útjára. Most még nincs késő, hogy megállítsuk a baloldal budapesti rombolását és újra fejlődő pályára állítsuk a két kerületet, illetve a fővárost.

Folytatni kellene a két kerület fejlesztését, amelyet a baloldali városvezetők leállítottak. Meg kell oldani a baloldal által okozott közlekedési káoszt és vissza kell térni ahhoz a zöldpolitikához, amellyel 2019 előtt növelni tudtuk a zöldfelületek nagyságát.

Ha a baloldal tér vissza, az egyet fog jelenteni azzal a megszorító politikával, amit 2010 előtt láthattunk. Nincs szükség rá, hogy újra emelkedjenek a rezsidíjak és a baloldal megemelje az adókat. Mint ahogy arra sincs, hogy fizetössé tegyék az egészségügyet.

TMSZ

Miről szól az előválasztás?

Talán sokaknak meglepetésszerű lehet a választás szó a szeptemberben zajló ellenzéki jelöltkereséssel kapcsolatban: aki választási értesítőt, iskolákban kijelölt szavazóköröket keresne, az csalódni fog. A 2021-es ellenzéki előválasztás ugyanis nem egy közjogi keretek között zajló procedúra, hanem hat párt és a hozzájuk csatlakozó civil szervezetek önszerveződő és önszabályozó eljárása.

Ez a keret egy kettős felismerésből jött létre a 2022-es parlamenti választások felvezetéseként. Egyrészt a kormánypárttal szemben alternatívát felmutató pártok a jelenleg érvényes választási rendszerben akkor sem tudnak külön pártként indulva választást nyerni, ha együtt több szavazatot szereznek, mint a kormányon lévő erők. Másrészt az ellenzéki politikai szervezeteknek el kellett fogadniuk azt az igényt, hogy szavazóik közös listát és közös jelölteket szeretnének látni. Ráadásul az is komoly elvárásként jelent meg felőlük, hogy a jelöltek személye ne a pártok által füstös szivarszobákban megkötött alkuk során dőljön el.

Az a terézvárosi bejelentett lakhellyel rendelkező állampolgár, aki a 2022-es parlamenti választásokon már nagykorú lesz és magáénak érzi ezt a folyamatot, szavazhat arra, hogy az egymással szövetkező pártok a VI. és VII. kerületet magában foglaló budapesti 5-ös egyéni választókerületben kit indítsanak. Aki megnyeri az egyfordulós szavazást, az lesz a jelölt. Hasonló lesz a folyamat a közös kormányfőjelölt esetében, annyi különbséggel, hogy ha az öt jelölt egyike sem szerez többséget az első körben, akkor a három legtöbb szavazatot szerzett politikus kerül a második fordulóra. Aki győz, az vezeti majd jövő tavasszal a parlamenti választásokon induló közös ellenzéki listát.

FOTÓ: TUBA ZOLTÁN/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

”

A fotózás gyerekkorom óta érdekel, mindig nyitott szemmel jártam, szerettem megörökíteni a szép pillanatokot.

nál már mindig az a fő szempont, hogy sok mindent tudjon a kamerája – sorolja lelkesen a győztes fotó készítője, aki jelenleg az 1-es körzet megbízottja. – A szolgálatok legnagyobb részét itt töltöm, és mivel a telefon mindig nálam van, munka közben is meg tudom örökíteni a szép, érdekes pillanatokot, és ez a kép is így készült. Egy téli éjszakán jártunk a Bajza–Bulcsú utcai aluljárónál, mivel ezt a helyet visszatérően ellenőrizzük. Megtetszettek a fények, gondoltam, csináljak róla egy fotót, ami ezek szerint jól sikerült” – mondta szerényen Gortva István.

Terézváros, a második otthon

A főörzsőrmester még csak 33 éves, de már 2009 óta Terézváros a második otthona. Nógrád megyéből, Pásztórol származik, a miskolci rendészeti iskola elvégzése után azonnal Budapestre jött, felszerelése óta a VI. kerületben dolgozik. Kedvence a diplomatanegyed a szépsége és a Nagykörút a mozgalmassága miatt.

Munkája lényege, hogy körzeti megbízottként élő kapcsolatot tartson a lakossággal, fogadjon a beérkező panaszokat, jelen legyen, segítséget nyújtson. Ehhez kiterjedt hely- és emberismeretre van szükség, ezért aztán a körzete minden szegletét jól ismeri. Nem jelent problémát számára a kapcsolatteremtés, szívesen kommunikál, örül, ha bizalma van felé a lakosoknak, és a problémákra is igyekszik mindig reagálni, ami nem mindig könnyű, hiszen, ahogy mondja, „az emberek a legkülönbözőbb gondokkal keresik meg a rendőröket, tőlünk várják a segítséget”.

FOTÓ: GORTVA ISTVÁN

Díjnyertes fotón a horroralagút

A terézvárosi rendőrkapitányság egyik körzeti megbízottja, Gortva István fotópályázatot nyert a közelmúltban egy olyan képpel, amelyen a Bajza–Bulcsú utcai aluljárót örökítette meg. Gyerek kora óta érdekli a fotózás, amikor épp nem járőrözik, lelkesen keresi a témát, ami, mint tudjuk, „munkahelyén”, az utcán hever. Mostanában igen sűrű az élete, egy beszélgetésnyi időt alig tudunk lecsípni belőle, ráadásul azt is csak telefonon, István ugyanis, érthető módon, nem mozdult előző nap megszületett kisbabájuk és ugyancsak a terézvárosi rendőrkapitányságon dolgozó felesége mellől. Örül a díjnak is, de igazán a kis családjára büszke, mely a 3100 grammos és 49 cm hosszú Lionel megérkezésével bővült háromfősre.

Gajdács Emese

„Még a nyár elején olvastam egy felhívást arról, hogy a Budapesti Rendőr-főkapitányság fotópályázatot hirdet, amelyen egyfelől a rendőri munkával kapcsolatos, másfelől szabadon választott témában indulhattunk. Több kollégám, felettesem is felhívta a figyelmemet a pályázatra, mert tudják, szívesen fotózom, ez az egyik hobbim” – elevenítette fel Gortva István főörzsőrmester annak a fényképnek a történeti előzményeit, amellyel a Terézvárosban dolgozó rendőr nemrég díjat nyert.

Kiállítása eddig nem volt, a képeit szűkebb környezetű, családjá, barátai, kollégái láthatták, illetve a közösségi oldalakon osztotta meg, így például a police.hu Instagram-oldalára kerültek fel az általa készített felvételek. Az itt dolgozó szakemberekkel beszélte meg azt is, hogyan válogasson a pályázatra. Mivel az értékelés után pár napig nem kapott hívást, István már-már feladta a reménykedést, mire kiderült: egyik képével kategóriagyőztes lett. A fotó a Bajza–Bulcsú utcai aluljáróban készült, amit az önkormányzat kezdeményezésére nemrég kezdtek el felújítani.

Művészi hajlamok

„A fotózás gyerekkorom óta érdekel, mindig nyitott szemmel jártam, szerettem megörökíteni a szép pillanatokot, de rajzolni is szívesen rajzolok. A művészi hajlamot talán édesapámtól örököltem, akinek üvegcsiszoló volt a munkája. Jó fényképezőgépet még nem sikerült beszereznem, de a mobiltelefonok vásárlásá-

A hit szabadság, nem béklyó

Gyöngyszemként, a belváros ékköveként emlegetik a Vörösmarty utca 55. alatt található, gyönyörűen felújított zsinagógát. A Pesti Stibelnek elnevezett imaház rabbija, Oirechman Smuel számára elmondhatatlanul nagy öröm, hogy a 38 éven át üresen álló imaház az őszi nagy ünnepekre újra benépesült.

Dobi Ágnes

Augusztus végén született újjá Terézváros egyik rég elfeledettnek hitt vallási színtere. Bár első születésének pontos dátuma kérdéses, az biztos, hogy a Vörösmarty utcai zsinagóga története több mint száz évre nyúlik vissza: levéltári dokumentumok arról tanúskodnak, hogy a Budapesti Thorasz Chajim Vallásgyakorlati Imaház Egylet már 1908-ban ide volt bejegyezve. Múltjáról Cseh Viktor történész azt is kiderítette, hogy 1941-ben az egylet 116 tagot tartott nyilván. Ez azt mutatja, hogy annak ellenére, hogy a környéken több zsinagóga is volt, a Vörösmarty utcában komoly hitélet folyt.

Nem lehet félelemben élni

A 80-as évek elején a hívek elmaradása miatt mégis lakat került az imaházra. A közösség mostani vezetője, Oirechman Smuel rabbi szerint ez részben azért történhetett meg, mert a második világháború után az életben maradtak közül is sokan elhagyták Magyarországot. „A másik ok egyértelműen az volt, hogy a holokauszt túlélői féltek, nem akartak vallásos zsidók lenni. Így a következő generáció tagjai szinte egyáltalán nem jártak már zsinagógába” – vélekedett a rabbi.

Elmondása szerint ez a félelem még akkor is érzékelhető volt, amikor kilenc évvel ezelőtt Magyarországra érkezett. Akkoriban többször előfordult vele, hogy amikor szombatban imasálban ment az utcán, ismerősei megállították és megkérdezték tőle: „Smulik, nem félsz így járni?” Ő pedig erre mindig azt válaszolta: „Nem lehet állandó félelemben élni, ha senki sem vállalja fel nyíltan a zsidóságát, akkor a rettegés örökre velünk marad.”

Az újranitás előzményeiről Oirechman rabbi elmondta: a zsinagóga a Magyarországi Autonóm Orthodox Izraelita Hitközség tulajdona, amelynek vezetője nagyjából fél évvel ezelőtt vetette fel, hogy használatra átadná azt az Egyesült Magyarországi Izraelita Hit-

FOTÓ: TUBA ZOLTÁN/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

községnek (EMIH). A felajánlással boldogan élt az EMIH, céljuk, hogy minél több bezárt imaházba térjen vissza az élet.

„Bár ez egy ortodox zsinagóga, az ajtaja minden zsidó előtt nyitva áll. Hiszen az első és legfontosabb dolog, hogy zsidók vagyunk, akár a hagyományok útján járókhhoz, akár a reformerekhez tartozunk. Sokan úgy tekintenek az ortodoxokra, mintha valamiféle különleges lények lennének, akik mindenről lemondva szigorú szabályok között élnek, de ez nincs így. Elég megnézni a Pesti Stibel oldalát, hogy kiderüljön, milyen nagyra tartjuk az élet örömeit, a vidámságot” – mondta a rabbi, aki számára a vallásos élet nem béklyó, hanem maga a szabadság. „A teljesség érzése, ha az ember megéli a hitét. Az, hogy a parancsolatokat, micvákat, a Tórát tartjuk, nem elvesz belőle, hanem többé, gazdagabbá, tökéletesebbé teszi az életünket” – jelentette ki Oirechman Smuel.

Hála és bocsánatkérés

Az őszi ünnepekről – a zsidó újévről, a rós hasánáról, a jom kippurról, a sátrak ünnepéről, vagyis a szukotról – szólva elmondta, „bár mindegyiknek megvan a maga jelentése és jelentősége, összességében mindnek az a legfontosabb üzenete, hogy legyünk mindig jó és igaz emberek. A zsidó újév érkezésekor megköszönjük a sok jót, amit kaptunk, jom kippurkor bocsánatot kérünk bűneinkért, az általunk elkövetett hibákért. Majd mivel biztosak vagyunk benne, hogy a Jóisten elfogadta a bocsánatkérésünket, elkezdődik a hétnapos szukot boldog, vidám ünnepe. A négy különböző növényből álló lulávcso-

”

A holokauszt túlélői féltek, nem akartak vallásos zsidók lenni. Így a következő generáció tagjai szinte egyáltalán nem jártak már zsinagógába.

a négyféle embert jelképezi, megmutatja, különbözünk ugyan, mégis egyek vagyunk. Vagyis az összetartozásról, az elfogadásról szól”.

Új közösséget létrehozni

Oirechman rabbi érdekes egybeesésnek tartja, hogy az a zsinagóga, amelynek most a vallási vezetője lett, 38 éve éppen ilyenkor, az őszi nagyünnepekkor zárt be. Az is különös momentum volt, hogy az elhagyatott imaház asztalán a hátrahagyott lulávcokon kívül egy újságot is talált – éppen abból az évből, amikor ő született. „Mintha csak azért jöttem volna a világra, hogy rabbiként új közösséget létrehozva megmutathassam: milyen jó zsidónak lenni” – mondta, majd folytatta a különös egybeesések sorát. Kilenc évvel ezelőtt szeptember 6-án érkezett Magyarországra, és az imaház újranitása után 10 nappal be-köszöntő újév ünnepe is erre a napra esett.

Nehéz nem észrevenni, hogy ezeket a történeteket nem a vak véletlen, hanem egy biztos kéz igazgatja.

Máshol furán érezném magam

Második paralimpiai aranyát szerezte Tokióban a terézvárosi asztaliteniszező, Pálos Péter. Nehéz út vezetett az első balatoni pingpongozástól a bajnoki címekig, amelyet vizsgálatok okozta tortúra, áruházi és munkahelyi problémák is öveztek.

FOTÓ: HARTYÁNYI NORBERT/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

„A kieséses szakasz minden mérkőzése rémálom volt számomra – pozitív végkicsengéssel. Istenigazából ebből a versenyből bármi lehetett volna, azzal is elégedett lettem volna, ha egy ötödik hely jön össze, de ha »görbül a jegy«, vagyis sikerül egy érem, az már óriási!” – mondta a terézvárosi Pálos Péter, aki a nemrég véget ért tokiói paralimpián aranyérmet szerzett az asztaliteniszezők S11-es kategóriájában (az enyhén értelmi sérültek között). Valamennyi kieséses meccsét, közte a döntőt komoly hátrányból fordítva nyerte meg. Ebben inspirációja is volt, amihez annak a sörreklámnak „van köze”, amelyben valaki sokféle eszközzel pingpongozik: „Ismerem azt a srácot, az idén játszottam is ellene, nagy hátrányból fordítottam, mondta is nekem, hogy egy ilyet Tokióban! És ez be is ugrott nekem verseny közben.”

Varázsütésre megváltozott

A 36 éves sportolónak ez már a harmadik paralimpiai érme. 2012-ben aranyesélyesként érkezett Londonba, aztán a csoportkörben kikapott egy 16 éves dél-koreaitól, megilletődött volt. A vereségtől kis híján összeomlott, aztán döntőbe jutott, és ott éppen a koreai ellen szerezte meg a végső győzelmet. 2016-ban pedig bronzot nyert. „Rio rossz emlék, minden összejött, hogy ne sikerüljön jól a paralimpia” – mondja, ugyanis sérülések és a csapaton belüli konfliktusok is megnehezítették a felkészülését. Úgy érzi azóta is, hogy

az egyik sportvezető elárulta őt, és ez épp a brazil nagyvárosban derült ki.

A most már kétszeres bajnok kacskaringós úton jutott el a sikerekig. „Rettenetesen rossz gyerek voltam az iskola kezdetén, félelmetesen agresszívan viselkedtem, mintha nem is én lettem volna” – mondja a Felsőerdősor utcában töltött évekről. Amikor második után új suliba került, varázsütésre megváltozott minden, „azt hiszem, eldöntöttem, hogy jó akarok lenni és nem akarok szomorúságot okozni az édesanyámnak”. Persze mindennek oka van, Péter azt mondja, valamennyi létező tanulási nehézséget kimutatták nála, anyukája folyamatosan vizsgálatokra és fejlesztésekre hordta. Ennek később jelentősége is lett.

Túl sokat edzett

A pingpongozás tizenévesen, egy balatoni nyaralás alatt fogta meg annyira, hogy hamarosan a megszállottja lett. „Azt vettem észre, hogy minden szabadidőmet ez tölti ki. 13-14 évesen egy iskolatársamtól hallottam arról, hogy a BVSC-ben lehet pingpongozni. Emlékszem, az első utunk nagyon kalandos volt, az Árpád híd metróállomáson keresztül jutottunk el Zuglóba, miközben a lakásunktól mindössze négy megálló a terem földalattal” – idézi fel nevetve. A klubban már egyenesebbre sikerült az útja, igaz, elsőre azt gondolta, az egy teljesen más sport, amit a nála sokkal kisebbek műveltek. Mégsem lankadt a lelkesedése. Olyannyira

nem, hogy a hobbicsoportban, ahová először járt, rászóltak, hogy sokkal több edzésen van ott, mint amire a „bérlete” jogosítja.

Az évek során behozta a lemaradást, amit az okozott, hogy később kezdte a sportágat. Több korosztályt ugrott egyszerre, 2005-re pedig már NB/A csoportos játékos lett – természetesen az „épek” között. Paralimpiai karrierje ezzel párhuzamosan épült: első edzője vetette fel, hogy a parasportolók között is versenyezhetne. Nem volt ellenére az ötlet, mégsem volt biztos, hogy végigmegy az úton.

Végigcsinálta

„Többéves procedúra volt, nekem komoly tortúrát jelentett, hogy megkapjam a paralimpiai kategóriát. A fejlesztésekről, a korábban elvégzett vizsgálatokról kellett beszerezni a papírokat, illetve újra elmenni, sokáig nem is volt világos, miről szól ez az egész. Volt egy pont, amikor megalázónak éreztem, és azt mondtam, nem csinálom végig. Az emberek sokszor elítéletesek, lenézők, én azonban jól érzem magam a bőrömben, és tudom, hogy megvan a magamhoz való eszem. Édesanyám mondta, hogy csináljuk végig a procedúrát, nézzük meg, mi lesz belőle.”

Végigcsinálták, a többi már történelem. Ugyanigy nem volt könnyű az sem, hogy Péter a versenysportot és a megélhetését összehangolja. Sokáig munka mellett sportolt, de a munkáltatói – raktárakban, építőiparban dolgozott – kicsit sem tolerálták az egyéb elfoglaltságait.

2011-ben éppen a paralimpiai válogatóverseny előtt rúgták ki amiatt, hogy sokallták a szabadságát. Azóta megteremtődött a lehetősége, hogy csak a sportra koncentráljon. A magyar parasport anyagi körülményeit jónak tartja, a paralimpián jól szereplőket nagyon megbecsüli az állam. Amin talán még lehetne javítani, hogy a játékok közötti időben a felkészülés támogatása kiegyensúlyozott legyen.

Itt tervez

„Máshol furán érezném magam – mondja a kerülethez való ragaszkodásáról a 2012-ben Terézváros sportolója címmel kitüntetett Pálos Péter. Bár élete első néhány évében nem a kerületben éltek az édesanyjával, büszkén mondja született terézvárosinak magát, hiszen az egykori MÁV kórházban jött világra. – Amikor alakulhatott volna másképp, többször makacs és hajthatatlan voltam, most sem tervezem, hogy máshol éljek.”

Bajnok a gimiből

A tokiói paralimpián a Kölcsey Gimnázium diákja, Kiss Péter Pál első magyar parakajakosként nyert aranyat. A terézvárosi iskola életében évtizedek óta kiemelt szerepet játszanak az élsportolók.

FOTÓ: HARTYÁNYI NORBERT/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

Csepregi Botond

”

Isten az egyik kezével elvesz, a másikkal ad. És nekem többet adott, mint amennyit elvett.

„Kemény tíz év volt ez. Nyolcévesen kellett felfognom, hogy hirtelen nem tudok járni. Aztán következett a rehabilitáció, az új iskolába való beilleszkedés, mindezt a családtól távol. Eleinte még reménykedtünk, hogy egyszer majd sikerül felállnom, aztán nem így lett. De erre már nem gondolok, ezt nem is annyira bánom. Isten az egyik kezével elvesz, a másikkal ad. És nekem többet adott, mint amennyit elvett” – mondja Kiss Péter Pál, aki a nemrég véget ért tokiói paralimpián a magyar para kajak-kenu első aranyát szerezte a KL1 kategória 200 méteres versenyében. A terézvárosi Kölcsey Ferenc Gimnázium 18 éves tanulója 2011-ben egy vírusos fertőzést követő ritka autoimmun betegség, a Guillain-Baré-szindróma miatt bénult le deréktól lefelé.

Villámkarrier lett

Péter mozgékony kisgyerek volt, a sport azonban a betegség utáni rehabilitációval érkezett meg az életébe. A Mexikói úti Mozgásjavító Általános Iskolában előbb úszott, majd 2014-ben Pruzsina István irányításával kajakozni kezdett. Amikor először a Dunán, nyílt vízben evezett, megfogta őt a természet közelsége. Igazi villámkarrier az övé: 2018-ban indult először hazai versenyen, egy évvel később már Európa-, Szegeden pedig világbajnok lett. 2019-ben az Év parasportolójának is megválasztották. A pandémia után sem veszített a lendületéből: előbb a paralimpiai szereplést vívta ki, majd újabb Eb-t nyert, Tokióba pedig már nagy esélyesként érkezett.

Elhessegetett gondolatok

„Sokan mondogatták, de próbáltam elhessegetni magamtól ennek a gondolatát” – mondja a Budapesti Honvéd kajakosa. Jól kezelte az esélyesség terhét, hiszen magabiztosan nyerte előbb az előfutamot, majd két hajóhossz előnnyel győzött a döntőben is. „Nem így terveztem, lehet, hogy az érzelmi túltöltöttség adott egy pluszt és elkapott a hév.” Péter tudatosan választotta a Kölcseyt, mert

tudta, hogy az iskola támogatja az élsport és a tanulás összehangolását. Egy átlagos hétköznapon reggel 7-kor már edzése van, később érkezik a gimnáziumba, ahol kora délutánig tanul, aztán újra edzések várják. Ha külföldi versenyek, edzőtáborok miatt hiányzik, az elmaradásait külön-órán pótolhatja be.

Nagy türelmet kíván

A Kölcsey Gimnázium valóban nagy hangsúlyt fektet az élsportolók tanulmányainak segítésére: 1984 óta indít sportolói osztályokat. A négy évfolyamon közel 130-an tanulnak „sporttagozaton” (hivatalos elnevezés-

sel köznevelési típusú sportiskolai osztályban), az intézmény 830 tanulója közül 350-400-an igazolt sportolók – ezt már Fazekas Csaba, a Kölcsey Ferenc Gimnázium igazgatója mondta el.

„Egyfajta védjegye az iskoláknak a sportiskolai képzés. Támogatjuk, hogy az élsportolók úgynevezett duális karriert építsenek fel és eljussanak az egyetemre is. Ennek érdekében össze kell hangolni az órarendet, valamint az edzéseket, amihez természetesen engedélyt adunk a rendszeres mulasztásra, illetve az edzőtáborokkal, versenyekkel járó hosszabb távollétekre. Mi nem lepődünk meg, ha valakinek 300-400 mulasztott órája van, arról viszont lebeszéljük a diákjainkat, hogy »magántanulók« legyenek, vagyis egyéni tanrendet kérjenek. Mindez természetesen nagy türelmet kíván a tanároktól, mert sokszor előfordul, hogy egy dolgozatot három vagy négy részletben tudnak csak megírni, vagy éppen különórát kell tartani a sokat távollmaradóknak, és az adminisztráció is sokszorosa az átlagosnak. Jó humorérzék kell ehhez a műfajhoz, más pedagógiai módszerek és annak a felismerése, hogy a sportból érkezőkkel könnyebb eredményt elérni határozott, már-már utasításos fellépéssel.”

Veretes névsor

Az iskola ebben a helyzetben a sportoló, az edző, az egyesület, a szülők között közvetítői szerepet is játszik – hangsúlyozta Fazekas Csaba. Évente 15-20 diákjuk mentori programban vesz részt: egy külön erre kijelölt tanár egyengeti a sportoló iskolai karrierjét. A pluszfeladatokhoz külön támogatás is jár, a Humánminisztérium a Sportiskolák Országos Szövetségén keresztül finanszírozza ezt a képzési formát.

A Kölcseyben sok, később nagyon sikeres sportoló tanult: a teljesség igénye nélkül a kétszeres olimpiai bajnok kajakos Kőbán Rita, a háromszoros aranyérmes, 31-szeres világbajnok, szintén kajakos Kovács Katalin vagy épp a Magyar Olimpiai Bizottság jelenlegi elnöke, a kétszeres ezüstérmes párbajtőröző, Kulcsár Krisztián.

A Kölcsey Gimnázium volt diákjai közül többen is részt vettek a tokiói nyári olimpián. A kardozó Decsi Tamás és a vízilabdázó Vámos Márton bronzérmes lett a csapatával. Mellettük ott volt a japán fővárosban az úszó Kapás Boglárka (4. lett 200 méter pillangón), az öttusázó Marosi Ádám (6.) és a triatlonos Tóth Tamás (29.). Decsi András pedig edzőként segítette az immár háromszoros aranyérmes vívót, Szilágyi Áront.

Benne van az egész világ

Szólószem Kálmán, Vackor, a piszén pisze kölyökmackó és Vitéz László is ott volt a Kolibri Színház szokásos évadnyitó fesztiválján szeptember elején a Jókai téren, hogy játékkukkal legalább egy napra feledtessék az elmúlt – és úgy tűnik, elkövetkező – időszak félelmeit, nehézségeit. A gyerekekkel mindig könnyű a dolguk, de ezúttal a felnőttek is a szokásosnál jobban vették a lapot.

Csejtei Orsolya

Majd kétméteres, tagbaszakadt apuka támasztja a Jókai tér kerítését. Délután négy is elmúlt, a családját várja, 11-re hozta őket, de még mindig nem akarnak hazamenni a gyerekek. Zavartan elfordítja a fejét, amikor megszólítom, próbálja leplezni, hogy bizony diszkréten könnyben úsznak a szemei. Szabadkodik, hogy maga sem érti, miért van rá ilyen hatással a pécsi Bóbita Bábszínház Madarak nyelve című előadása, amely a fesztivál végén a legjobb produkciónak járó Michel Indali-díjat is elnyerte. Figyelemelterelésként kicsit óg-móg is, miért nem jön már a család. Az előadásnak közben vége lesz, de egy jó darabig még ütemesen zúg a taps, hajolnak meg a bábszereplők, a játékosok pedig rendületlenül éneklik újra és újra, amit, akarva-akaratlan, a téren még a tagbaszakadt apukák is éreznek: „A világ körülöttem tágul, a kis szívem dobog vadul.”

Átlényegülni gyerekké

Harmincadik alkalommal rendezte meg szeptember elején a Kolibri Gyermek- és Ifjúsági Színház évadnyitó fesztiválját, amelyet annak idején Kemény Henrik álmodott a vásári komédiázás és Vitéz László köré szerveződő nemzetközi hacacárévá. Anno az örökké civakodó, világhírű angol bábházas-pár, Punch és Judy is fellépett a Kolibri paravánjában – ma már „csak” Szólószem Kálmánt hozta az Árgyélus meseszínház a határon túlról, épp csak Szlovákiából vásári komédiázní.

A műfajnak amúgy önmagában egyfajta gyermeklelkű bája van: amíg a kicsik jót kacagnak, amint a mesemondó Fabók Mancsi valamelyik alakváltozata megvív a „gazból gyűtt boszorkával” vagy Vitéz László a palacsintasütővel századszorra is mórésre tanítja a „pokkel urát”, addig a szülő azzal hadakozik, hogy legalább egy szóvicc erejéig mosolyra görbüljön a szája, és végre átadja magát az élet egyik legegységibb örömeinek: a jó bizony legyőzi a gonoszt.

A Kolibri fesztiválon nem egy ilyen pillanat volt. Ugyanaz az átszellemültség futtatta tele könnyel a már említett apuka szemét, mint ami anyukákat arra készítetett, hogy gyermekeikkel közösen kántálják a Kemény Henrik-i hagyományt továbbvivő Pályi János kezén viháncoló Lucifernek: „Hülye vagy, utállak”.

Ami jó van a világon

Ilyen önmagunkról megfélekedzős pillanat volt az is, amikor a KIMI-Kolibri Stúdió növendékei meséjük végén a Bors néniből előhalászott dalocskával köszöntötték tanárukat, Török Ágit születésnapján – derült égből. A mit sem sejtő közönség azonnal becsatlakozott, szerintem önök is ismerik, és már dúdolják is a dallamot hozzá: „Ami jó van a világon, születésnapján kívánom...”

„Megható pillanat – mondja a közönséggel vegyülő Novák János igazgató. – A Bors néni az életem része, 27 éve van színpadon, mégis minden egyes

előadás a mai napig örömforrás. Mindig is játéknak tekintetem, amivel az élet megajándékozott, és aminek köszönhetően olyan színésziassokkal dolgozhattam együtt, mint Dajka Margit és Molnár Piroska.”

Ha nincs Bori

Miközben a Jókai tér előadásról előadásra újratelik étellel, Novák János csak mesél és mesél, annyi tüzrel és lelkesedéssel, mintha nem is a szakma nagy öregje, hanem ifjú titánja lenne. Azt mondja, sosem akart leereszkedni a gyerekekhez, egyszerűen az érdeklő, és olyan nyelvet beszél, amire ők fogékonyak. A pandémia ellenére szokásos évadokra készülnek, aztán majd meglátják, mi valósul meg belőle. Mindenesetre gyermeki izgalommal várja, mit szól majd a közönség új kedvenceihez: például a Szent Erzsébet legendáját Egressy Zoltán szövege nyomán színpadra alkalmazott Rózsakirálylányhoz.

Amíg Vitéz László sokadszorra is elagyabugyalja az ördögöt, Novák János arról mesél, már-már áhítattal, mennyi minden benne van a gyerekdarabokban a világból, annyi különbséggel, hogy szépre van egyszerűsítve mindaz, amit a felnőttek túlbonyolítanak. Ilyen másik aktuális kedvence Az ember tragédiája is, amit sokáig nagy falatnak gondolt, aztán mégis megcsinálták az eredeti Madách-szöveggel, 7 éves kortól ajánlva. „Úgy érzem, kicsit személyes közöm van ehhez a darabhoz, mert az egyik ősöm, anyai ágon a Bori együtt raboskodott Madáchcsal Kufsteinben. Kossuth titkárát bújatták, de mivel nem volt tanú, végül egy év vattatás után kiengedték őket. Állítólag egymásban tartották a lelket, közösen verseltek a túlélésért. Ha nincs Bori, talán Madách sem írja meg Az ember tragédiáját, és akkor most mi sem visszük színre. Legalábbis jó érzés ezt gondolni...”

”

Amíg a kicsik jót kacagnak, addig a szülő azzal hadakozik, hogy végre átadja magát az élet egyik legelemibb örömeinek: a jó bizony legyőzi a gonoszt.

FOTÓK: HARTYÁNYI NORBERT/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

Színház az egész virtuális tér

Online fesztivált hirdetett hazai és határon túli magyar színházak, illetve független társulatok számára a pandémia alatt önmagában is érvényes platformmá alakult eSzínház működtetője, az Alapítvány a Magyar Színházakért. Az esemény a virtuális térben zajlik, ahol szeptember 17. és 26. között 25 előadás nézhető meg 14 900 forintos bérletáron. Aki csak egy-egy produkcióra kíváncsi, az 2900 forintért adott előadásra is vehet jegyet, amelyet a fesztiválhéten akármikor meg- és visszanezhet.

A fesztivál célja kettős: egyrészt szeretné megmutatni, hogy a színházak a Covidal sújtott évadok ellenére jó néhány izgalmas alkotást – többet az online térre igazítva – hoztak létre, másrészt a jegybevételrel az eSzínház ügyét támogatná. Itt már nem a „ha ló nincs, jó a számár is” elve érvényesül: az eSzínház Fesztivál sokkal inkább arra kíváncsi, hogy az internetes vetítésre (streamre) adaptált előadások miképpen hoznak létre új látásmódot, adnak egyedi élményt.

Egy ilyen virtuális színházi fesztiválban az a legjobb, hogy olyan, akár vidéki vagy határon túli előadásokat is megnézhetünk, amelyre élőben nem vagy csak nehezen lenne lehetőségünk, most mégis a VI. kerületi érdekeltségű darabokból szemlélünk. A Radnóti Színház a Molière – The passion című egyvelegét tűzi műsorra, amely négy Molière-komédia (A mizantrop, a Don Juan, a Tartuffe és A fősvény) archetipusának összefűzéséből épül fel. A négy figura egy férfi életének négy életszakaszát jeleníti meg – a dráma azt meséli el, hogyan válik a szerelmi kínok között vergődő Alceste cinikus Don Juanná, majd lesz belőle álszent Tartuffe, aki miután meggazdagodott, vagyont féltő, öreg Harpagonként várja a halált.

A Kolibri Színház Emma csöndje című előadása egy különös kislány történetén keresztül mesél az egyén felelősségéről, a barátságról, a bátorságról meg a környezetvédelem és a klímaváltozás égetően aktuális kérdéseiről; a Terézvárosból éppen csak kilógó Örkény Színház pedig történetében először egy olyan előadást készül bemutatni, amelynek főszereplői nem színészek. A kiváló dolgozók – igaz történetek a gondoskodásról című előadásban a társulat tagjai mellett hétköznapi hősök lépnek színpadra. Olyan elhivatott szakemberek, akiknek a munkája nélkül pillanatok alatt leállna az ország, akik kitaróan, de láthatatlanul dolgoznak értünk és legtöbbször helyettünk: szociális munkások, gyermek- és idősgondozók, egészségügyi szakemberek, otthonápoló édesanyák...

A legjobban tetsző produkciókra szavazni is lehet, a legtöbb voksot kapott előadást szakmai zsűri díjazza élőben, szeptember 26-án, 19 órakor.

A versenyprogramot ingyenes szakmai beszélgetések színesítik, amelyekre ugyanúgy jegyet kell váltani, csak épp 0 forintos áron, az eSzínház.hu oldalon.

Kezdjük az alapoktól!

Néha azt hisszük, már mindent kitaláltak, de szerencsére mégsem. Mindig akad egy új koncepció és hozzá társul az elszántság, a vállalkozói szellem, valamint az átgondolt kivitelezés. Ezt érezhetjük a Nagymező utca Alaplé bárjában is, miközben kellemesen áttüzesedünk az egzotikus ízesítésű csontlevesektől.

FOTÓK: TUBA ZOLTÁN/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

A koncepciót Király Éva dietetikus álmolta meg, aki olyan sokat hangsúlyozta már pácienseinek a hosszú ideig főzött csontokból kioldódó kollagének kedvező élettani hatását, hogy megérett a helyzet arra, hogy saját gyógyfőzetet kínáljon. Fogyasztását megelőző, preventív céllal is javasolják, ahogyan terápiás kezelésre ugyancsak a legfinomabb gyógyszernek tekinthető. Ráadásul igen laktató, önmagában az üres lé is tökéletes tápanyagforrás, akár önálló étkezésnek is megfelel, vagyis hatékonyan támogatja a diétát.

Nemcsak hasznos, ízletes is

Az első alaplébár Budán nyitott, de annak sincs még egy éve – itt, a pesti oldalon most két hónapos az egység. Mindkét helyen van elvitelre lehetőség, és mindegyik üzlethelyiségben pohárba is mérik a forró leveseket.

„A kollagének bevonatot képeznek a bélcsatorna belső falain, regenerálják azt, így hatékonyabb lesz a tápanyagok felszívódása” – magyarázza Király Éva. A dietetikus szakember felhívja a figyelmet: a kollagének kedvezően befolyásolják az emésztőrendszerünk és általában a szervezetünk működését. Bélnyugtató hatása mellett frissítő, bőrsimító, gyulladáscsökkentő, immunrendszert támogató, javítja az ízületek, valamint a csontrendszer egészségét. Pusztán emiatt azonban aligha térnénk be rendszeresen alaplevet fogyasztani, ehhez kellenek a különleges ízesítések, a barátságos hangulat és a csalágot támogató dizájn is.

A választék hamar felmérhető, de a döntés egyáltalán nem könnyű. Csirke- és angusmarha-alaplé mellett tehetjük le a voksunkat, ezeket kis, közepes és egyliteres (elviteles) kiszerelésben kérhetjük. Természetesen fogyaszthatjuk magában is a leveseket, de csak jót teszünk magunkkal, ha kipróbáljuk valamelyik ízesítést is. A keleties verzió többek közt curryvel, kókusztejjel, citromfűvel és lime-mal készül. A kalapos fantázianevű fűszerkoktélt vezető íze a szitake gomba. A betyáros pirospaprikás-tejfölös ízekkel kedveskedik a magyaros gyomrúaknak, míg a citrusos – ki hinné, citrommal és lime-mal frissít föl. Van még az ébresztő hatású matcha teás leves, illetve a szégyenlős nevű, céklalével ízesített alaplé-kreáció.

Tizenöt órás művelet

„Az ízvariációkat egy séf barátommal kísérleteztük ki, és még jó néhány ötletünk van arra, milyen irányba lehet fejleszteni a kínálatot” – vallja be Király Éva. A magyarok szeretik a levesbetéteket felvonultató tartalmas leveseket, erre az elviteles, ivásra tervezett poharak esetén kevés tér nyílik, de így is lehet kérni bele fermentált zöldségeket, zöldfűszereket.

Maga az alaplé legalább 15 órán át készül, más ördögösség nincs is benne, tulajdonképpen bárki elkészítheti otthon is. Az igazság persze az, hogy kevesen állnak neki ilyen hosszán, lassú tűzön húslevest, csontlevest főzni, nem is beszélve arról, hogy a művelet a lakás bukáját is pár hétre meghatározza.

Ha a recepthoz kell

Az egyszeri hobbiszakács ezért sokszor nehéz helyzetben találja magát: a legtöbb recept javasolja, hogy víz helyett alaplé használjunk, ez adja meg a fogás gerincét, biztosítja a karakteres vázat, amit aztán feldíszíthetünk a többi hozzávalóval. Az elviteles kiszereléssel rájuk is gondolnak Király Éváék, hiszen a gusztusos üvegben hazavitt alapleveket máris felhasználhatjuk saját fogások elkészítésére. Vagy rögtön neki is állhatunk az elfogyasztásának azzal a jóleső tudattal, hogy dietetikus ajánlására cselekedünk.

FILM

Meghasadt sorsok a havasokban

Édesapja temetésére tér haza Budapestről erdélyi szülőfalujába az orvos Bálint a Máramarosi-havasok közé. A találkozás addig sosem látott 17 éves fiával, Simonnal – aki anyja halála óta a nagyapjával élt – végzetes fordulatot vesz. Krasznahorkai Balázs első játékfilmje, amely egyszerre izgalmas thriller és többgenerációs családi dráma, megnyerte az első Magyar Mozgóképfesztiválon a zsűri fődíját. Már a címe is olyan tömör és nagy mélységeket sejtető, mint az erdélyi emberek félszavas mondatai. Apa (Molnár Levente) és fia (Babai Dénes) bár soha nem találkoztak, rengeteg a hasonlóság köztük. Nem beszélnek az érzéseikről, a keményfejségük is közös, csak súrlódnak egymáson, mint két szikla. Ahogy köztük ott a hasadék, mindkettőjük bensőjében is meghasadt valami: az apa a nagyapjával nem tudott kijönni, elhagyta hazáját, a fiúnak pedig életre szóló trauma, hogy apja sosem akarta őt, egy nyári kalandból született. Apja halála nem

csak a feldolgozatlan múltba rántja vissza Bálintot, új gyámot is kell keresnie fiának, akiről továbbra sem akarna tudomást venni. Csakhogy Budapesten a felesége épp a gyermeküket várja, és már dolgoznak benne az apai érzések a születendő fia iránt. Ösztönösen apaként kezd viselkedni Simonnal, ám a kamasz dühét és jogos neheztelését nehéz áttörni. Akkor kerülnek először egymásra utalt helyzetbe, amikor Simont egy tartozás miatt fenyegetni kezdi a helyi kisgengszter, Dumitru (Orbán Levente), és fegyveresekkel az apa és fia nyomába ered. Félelmetes hajszát látunk, igazi embervadászatot, hátborzongatóan szép és veszedelemes tájakon. Az út, amit együtt megtesznek a hegyek közt, mélyen metaforikus is: ez az egyetlen és talán utolsó esélyük, hogy összeforrjon, ami meghasadt.

(Hasadék, forgalmazza a Budapest Film)

Bálint Orsolya

SOROZAT

A kattintásaink tétje

A netes zaklatás jelenségét mutatja be áldozatok, elkövetők, a netes szubkultúrák és kicsit a tágabb társadalom szemszögéből a Netflix egyik legnézettebb sorozata. Megdöbbentő videó kerül fel a netre, amiben egy összevert arcú férfi feltartott táblákon közli, hogy nőket zaklatott, és ha ez a videó eléri az ötmillió megtekintést, őt kivégzik fogva tartói. Mivel egy ilyen videó könnyen virálissá válik, a férfi, Nick (Adrian Grenier) húgának, Piának (Zoe Kazan) legfeljebb pár napja van, hogy minden követ megmozgatva megtalálja bátyját, akinek az ártatlanságában még megrendíthetetlenül hisz. Amikor a rendőrség is elkezd nyomozni, és előkerül minden oldalról egy-egy szerető, rá kell jönnie, mennyi mindent nem tudott a testvéréről és annak házasságáról, de ez még mindig nem jelenti azt, hogy a bátyja elkövette azt, amiért meg akarják ölni. A testvéri szeretet miatt sem adhatja fel őt, a bátyja apja helyett apja volt, szereti a két unokaöccsét is, akik szintén kétségbeesetten keresik az apjukat. A rendőrség fantasztikusan inkompetens az ügyben – egyedül Roshan nyomozó (Phoenix Raei) próbál segíteni Piának, bár itt bejátszik a kölcsönös vonzalom is –, pedig a neten már mindenki azonnal lenyomozható, a Google azt is tudja, milyen vécepapírmárkát használunk. Így ez inkább arról

árulkodik, mennyire nem veszi komolyan a társadalom, milyen tétje van a kattintásainknak, a kommentjeinknek vagy a kitalált személyiség mögül folytatott online flörtölésnek. Az emberrablók bezzeg nagyon is komolyan veszik, és leckét akarnak adni mindenkinek, hogy mire ne használjuk soha az internetet. Ahhoz képest, hogy a sorozatot kiberthrillerként hirdetik, klasszikus tévédrámás eszközökkel és kissé egysíkú karakterekkel operál. A cselekmény azonban fordulatos, képes lekötni a figyelmet nyolc részen át, különösen amiatt, hogy epizódonként váltják a nézőpontot, vagyis alaposan körbejárhatjuk a történetet. Utána azon is garantáltan elgondolkodik az ember, hogy végleg megszünteti az összes közösségimédia-profilját – de épp csak egy perc erejéig.

(Clickbait, Netflix)

BO

AZ ORVOS VÁLASZOL

Milyen károkat okozhatnak a szemem a krónikus betegségek?

A járvány miatti korlátozások miatt sokan egyáltalán nem vagy csak nagyon nehezen jutottak el a szakrendelésekre. Ezek most újra elérhetőek, ezért senki se halogassa tovább a szűrővizsgálatokat, amelyek akár a szemünk világát is megmenthetik.

Bár a szemünk testünkhöz képest apró szervek, kapcsolatban állnak az egész szervezetünkkel. Így nem meglepő, hogy jó néhány megbetegedés szemészeti elváltozásokkal is járhat.

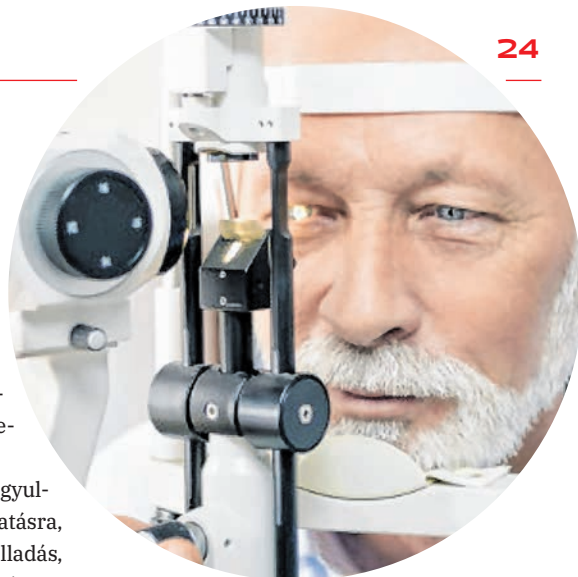
A napjainkban egyre gyakoribb cukorbetegség a szemben lévő erek átteresztőképességének fokozódását, kóros érújdonképződést (kóros túlbujánzást) okozhat, amely súlyos vérzésekhez, ideghártya-leváláshoz vezethet. Annak érdekében, hogy ezeket a szövődeményeket időben észleljük, évente pupillatágítós szemfenékvizsgálat szükséges. Mivel

szemünk az egyetlen hely, ahol a szervezetünk legkisebb ereit közvetlenül megfigyelhetjük, kardiológiai megbetegedésekben is igen hasznos évente szemészeti szűrővizsgálaton megjelenni.

Gyakori, súlyosabb, fájdalmas szemgyulladások esetén szükség lehet góckutatásra, hiszen egy kezeletlen fogászati gyulladás, krónikus arcüreggyulladás, nőgyógyászati problémák, gyulladásos bélbetegségek is meghúzódnak a háttérben. Autoimmun megbetegedések, reumatológiai kórképek, bőrbetegségek szintén okozhatnak hasonló tüneteket.

Kidülledő szemgolyók esetén gondolnunk kell a pajzsmirigy túlműködésére, a szem ínhártyájának sárgás elszíneződése pedig májbetegség gyanúját kell, hogy keltse.

Mivel a látóideg és a szemizmokat beidegöző idegrostok átszelik az egész agyunkat, több idegrendszeri megbetegedés, koponyaűri vérzés járhat szemészeti tünetekkel. Ezek a

betegségek a leggyakrabban szemmozgászavarok, kettős látás, látótérkiesések formájában jelentkeznek.

A szem szöveteiből ugyancsak kiindulhatnak daganatok, illetve más szervek tumorai is adhatnak áttéteket a szembe. Mivel ezek a folyamatok sokáig tünetmentesek, szintén fontos, hogy 35-40 éves kor felett rendszeresen járjunk szemészeti szűrővizsgálatokra.

DR. SZABOLCS GABRIELLA
szakrendelés-vezető szemész főorvos

AZ ÁLLATORVOS VÁLASZOL

Miért fontos az ivartalanítás?

A terézvárosi önkormányzat egyedülálló kedvezményben részesíti a kerületben élő kutyá-, illetve macskatartókat: a rászorulókat (nyugdíjasok, gyermeküket egyedül nevelők, szociális segélyre jogosultak stb.) oltási és ivartalanítási költségeit teljes mértékben átvállalja, a többiek pedig 50 százalékos kedvezményt kapnak. De miért is fontos az ivartalanítás?

Az elmúlt hónapokban 85 kerületi lakos részesült a támogatásban az oltások beadásánál, és 11 állatot ivartalanítottunk ezzel az önkormányzati kedvezménnyel.

A VI. kerületben jellemzően társasházi lakásokban tartják a kutyákat, macskákat, ivartalanításukkal sok kellemetlenség előzhető meg. Kutyasétáltatásnál a tüzelő szukák és ivaros kanok jelenléte sok konfliktus forrása. A nőstény kutyák a tüzelés során csepegtetett vérrel, az ivaros kan kutyák a tasakban termelődő váladékkal folyamatosan szennyezhetik a lakást, ahol élnek. Az ivarzó nőstény macska rengeteget sír, nyávog, nem hagyja a tulajdonosát pihenni. Az ivaros kandúrok pe-

dig a vizeletükkel jelölik a környezetüket, ami szinte elviselhetetlen szaggal jár.

A praktikus gondok mellett jelentősek az egészségügyi kockázatok is: a nem kellően felügyelt állatok párosodásából nem kívánt almok születhetnek. A hormonálisan aktív szervezetben idővel olyan kóros elváltozások (álvemhesség és ahhoz kapcsolódó emlő-, méhgyulladás, emlődaganatok, a prosztatata különféle megbetegedései) alakulhatnak ki, amelyek az állat egészségét súlyosan veszélyeztetik.

Az ivartalanítás manapság rutinműtétnek számít, az operáció nem különösebben viseli meg az állatokat. A kanoknál a tesztoszteronszint lecsökkenésével néhány hónap elteltével az agressziószint és a túlzott ivari aktivitás is mérséklődik. Gyakori tévhit, hogy az ivartalanított kutyák elhíznak – bár az anyagcsere kis mértékben valóban megváltozik –, a súlyfelesleg sokkal inkább a túlzott tápanyagbevitel és a túl kevés mozgás rovására írható.

A kutyák védőoltásai közül a veszettség ellenit jogszabály írja elő. Az egyéb betegségek elleni (közkeletű néven: kombinált) vakcinák a városokban is jelenlévő, jellemzően vírusos kórokozók

fertőzéseitől védik a kutyákat, macskákat. A kis területen, nagy állatsűrűségben mozgó kutyák ezeknek a fertőzéseknek sokkal jobban ki vannak téve, mint a saját tulajdonú kertből soha ki nem vitt vidéki társaik. Macskák esetén pedig a leggyakoribb, védőoltással megelőzhető betegségeket mi magunk is behurcolhatjuk kedvencünkhöz.

A fentiek ismeretében ajánlom, hogy aki még nem tette, használja ki ezt a fantasztikus lehetőséget, amit a kerületi kutyá- és macskatartók számára Terézváros önkormányzata biztosít.

DR. KÓSA ZITA
kerületi állatorvos

Daloló, tütübe öltöztetett emlékezet

Minden ház érdekes! – szól az idén 11. évébe lépő Budapest 100 mottója, amelynek égisze alatt szeptember 11-én az I. és a II. világháborút követő időszakokban, 1921–1930, valamint 1945–1957 között épült házak nyitották meg kapuikat a közönség előtt. A programhoz Terézvárosból a Bajcsy-Zsilinszky út 5. szám alatt lévő bérház csatlakozott, amelynek falai ezúttal nemcsak meséltek, hanem szó szerint dalra is fakadtak.

„Mint száműzött ki vándorol a sűrű éjen át / vad förgetegben nem lelé vezérlő csillagát” – szólal meg egy QR-kód beolvasása után, némi telefonos segítséggel bizonyos dr. Palló Imre bakelit-recsegős baritonján – így, ő-vel ejtve a fergeteget – a Hazám, hazám kezdő sora. Az egykori Vilmos császár (ma Bajcsy-Zsilinszky) út 5. számú házában udvarába pusztán ettől az egyszerű interaktív gesztustól hirtelen bezúdul a történelem, és a lendülete egy pillanat alatt magával sodor. Be a klasszicizáló, németes szecesszió mérsékelt díszes épületének történetébe, színészek, operaénekesek, táncosok otthonába. Sőt, a falakon túlra, Terézváros dallamos múltjába.

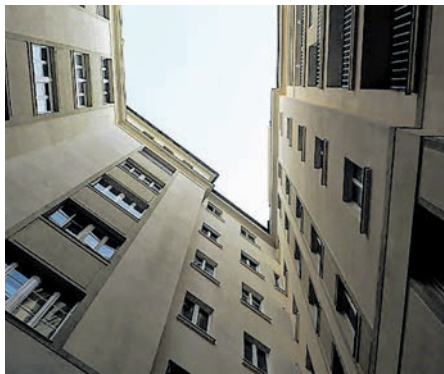
Micsoda élet!

Már-már látni véli az ember, ahogy Kodály Zoltán épp látogatába érkezik barátjához, a magyar népdalok jogászvizsgétségű mesterdalnokához, Palló Imréhez. Átsétált a köröndről, hogy gratuláljon a Hány János címszerepét is éneklő Pallónak, amiért a Magyar Állami Operaház 1934-ben, nem sokkal Terézvárosba költözése után, örökös tagjává választotta. Szinte családi szálak fűzték őket egymáshoz (Kodály Palló fiának a keresztapja is volt), állítólag a Székely fonó megírására is az erdélyi származású opera- és dalénekes ihlette a zeneszerzőt.

Micsoda élet lehetett itt a harmincas-negyvenes években! Palló egyik szomszédja a szintén operaénekes Budanovics Mária volt, aki Kosztolányi Dezső és Csáth Géza unokahúgáékat baráti beszélgetések alkalmával bennfentes információval szolgálhatott például a nagybeteg Dezsőről. De a ház lakója volt a kántortanítóból Rózsahegyi Kálmán híres színiiskolájában operaénekesé avanszált Sárdy János is, aki később operett- és filmszínészként vált híressé.

A Corvin Áruházat is jegyző Reiss Zoltán tervezte bérház egyébként 1929-es átadásával afféle „új építésűnek” számított a harmincas években. Aki itt kapott lakást, úgy érezte, megfogta az isten lábát. Építtetője a Kassalik Alapítvány

FOTÓ: TUBA ZOLTÁN/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

A klasszikus művészvonalat a nyitott kapuk napján egy a magyar operajátás történetéről szóló dokumentumfilm és Pásztor Lili balettnövendék – egy terézvárosi bérház udvarán is tetten érhető – évszázados táncos sztorijai, tütüs csemegéi képviselték.

volt, amelyet Kassalik Jenő hozott létre építész édesapja és édesanyja emlékére, a papa végrendelete nyomán. Kassalik Ferenc nem bízta a véletlenre és a fiára a vagyonát. Egyrészt valamiképp garantálni szerette volna, hogy a budapesti városkép klasszicizálódása útána is folytatódik majd, másrészt így látta biztosítva az általa elkezdett misszió továbbélését, vagyis hogy az alapítvány a tulajdonában lévő bérházakban a halálát követően is megfizethető lakásokat biztosít az elszegényedett művelt értelmiségnek.

Költözés az Operaház pincéjébe

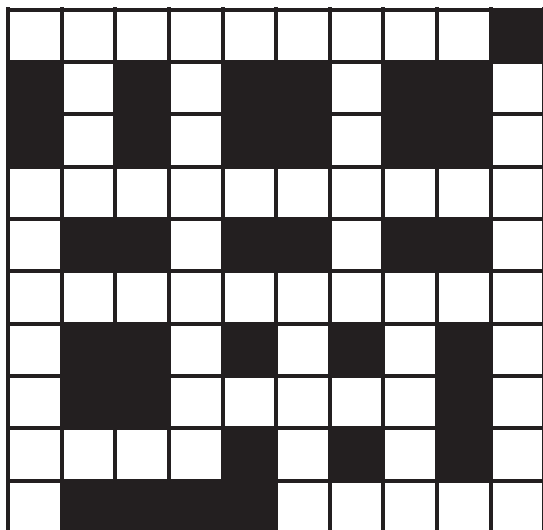
Mivel a házban sok zsidó család élt – többek között Hevesi (Handler) Simon, a Dohány utcai zsinagóga főrabbi, korának legnagyobb hitszónoka, aki „előkelő, tágas pesti lakást tartott a

Vilmos császár út 5.-ben: az utazási tilomnak megfelelő gyalogos távolságra a zsinagógától...” –, 1944-ben csillagos házzá jelölték ki. A kiköltözésre kötelezett nem zsidó művészek az Operaházban húzták meg magukat. Annak is a pincéjében, ahol a vészterhes időkben Palló Imre, Sárdy János, Budanovics Mária, de még Kodály Zoltán is amolyan művészkommunában tengették életüket – műzsák oltalmában, a Mannon Lescaut és az Aida túlcicomázott színpadi kellékeinek szurreális díszletében. Közös terézvárosi történetüket egy bizonyos Erdélyi Hajnal írta meg Emlékkönyv az Operaház óvóhelyéről című naplójában, aki a gyermekbalett egykori tagjaként, 9 évesen elveszítette édesanyját egy bombázás során. Ő ír arról is, hogy bár Budán még ágyúk dörögtek, az Andrássy úton már 1945 márciusában színpadra került a Bánk bán: az operaházi óvóhely lakói beénekelve várták az apokalipszis végét, és hogy végre visszatérhesenek otthonaikba, többek között a Vilmos császár út addigra leharcolt bérházába.

Továbbtáncolt történetek

Bár eredetileg az U alakú épület egy-egy szárnyába szintenként 4-4, 2-3 szobás, hatalmas terű, hallal és cselédszobával ellátott polgári otthonokat terveztek, a Reiss-Kassalik-ház háború után felszabdalt lakásai továbbra is kedveltek maradtak az Operaház művészei számára. A ház dallamos múltját a 20. század második felében többek között Bánki Györgyi, az Operaház balettkarának tagja vagy a Kossuth- és Liszt Ferenc-díjas táncművész, Fülöp Viktor táncolta meg kerekében. Közös történetüket a 21. században a ma is a házban lakó Kiss Ágnes fűzi tovább, aki hivatásos mesélőként a Budapest 100 programnapján ízelítőt is adott a valóság és a népmesék világából összekutyuló hagyományból.

TEKERVÉNYES

- BEÍRANDÓK:**
4 betűs szavak: Árok, Idea
5 betűs szavak: Érték, Irtás
6 betűs szavak: Votják
7 betűs szavak: Hófúvás
9 betűs szavak: Kátyú
10 betűs szavak: Aranyifjú, Szomjazik, Visszavon, Fáradékony, Harmadjára

SUDOKU

			4	5		1	D		C		E	9	6	
E	9			7	A						1			C
3		A	9		6	8	1			5		2		F
													4	5
B						3	7							C
	F	8	7		4	6			0					
		4	9	2	8	5			3		F			
7		1	0	C					B			5		
A	D			2	B						4	8		
	E		A								8	4		
2				9	4					0		6		E
		7		D	3	1			6				B	
	1	6	3		D				8					9
		D	0	6				9		3		C	E	
C		5							7	B			A	4
4			7	8				2				3	0	1

SKANDI

★	Siemens	↓	Horgász eszköze Erbium	↓	Meny-asszony Magyar zenekar	↓	Jómagam Egyik vitamín neve	Ételizelő	↓	Nem pontos Superman	↓	Páger ... színész 3. zenei törzshang	↓	Disz
Max Tegmar idézet 1. rész														L
Fák keverve! Idézet 2. rész	Ozónlik	→			Ó a nagy varázsló	→	Kósa része! Horvát sziget			Tonna	→	... Hákkinen, autóversenyző	→	Elemér Számár mondja
→			Valódi	Székesegyház Gramm	→		Asszony-névkepző			... Younes, labdarúgó	→			
Oxigén Billeg	→	Idézet 3. rész	→							Küszönő- vény	→			
→			Patás állat	Thaiföld autójele	→	Egyiptomi napisten Női szólam	→		Tomalere angolul	Rénium	→	Kiló	→	Római 1
Tanulővezető Sétálóutca	→	Álomba ringat Társaslánc	→					Görög autójel ... Paoli, énekes	→			Nitrogén	→	Newton Bohém
→				Idézet 4. rész	→								Folyadék Közép-európai folyó	
S.U. Bencsik ... énekesnő	→		Ante meridiem	... Flair, pankrátor	→	Levág angolul Tan része!	→			Ciprus autójele	→	Fullánkös rovar	→	
→						Múlt idő jele	Téli csapadék			... Lajos, színész Gallium	→			
★	B	→										Rak része!	→	★
★	Egyik vércsoport neve	→	Coulomb jele	→	Állóvíz	→		Aladár	→			Levelei vannak	→	★

REJTVÉNYNYERTESEK A szeptember 1-jén megjelent lapszámunk rejtvényének nyertese: **Viczián Bence**. Beküldendő a színnel kiemelt sorok tartalma 2021. szeptember 22-ig. Cím: Terézváros szerkesztősége, 1067 Budapest, Eötvös u. 3. A helyes megfejtők között 1 db 10 000 forintos Edenred utalványt sorsolunk ki. A nyereményt a 06 (70) 445-4245-ös telefonszámon történt egyeztetés után személyesen lehet átvenni a 1067 Budapest, Eötvös u. 5.-ben.

APRÓHIRDETÉS

Házhoz megyek! Fogsor készítését, javítását vállalom garanciával. Hívjon bizalommal! Telefon: 06-20-980-3957

VÍZSZERELÉS, csapok, szifonok, WC-tartályok, WC-csészék javítása, cseréje. Mosó-, mosogatógépek bekötése. Anyagbeszerzéssel. Tel.: 06-30-447-36-03

Gyűjteményem kiegészítésére vásárolok készpénzért kis és nagy hanglemezeket, műsoros kazettákat. Hívjon bizalommal: 06203632050

Szabó Balázs vállalja kémények bélelését, építését, kondenzációs kazánok telepítését teljes körű ügyintézésrel. 06-20-264-7752

Fiatal értelmiségi házaspár életjáradékot fizetne. Keressen bizalommal: 06-70/252-48-97

PEDIKŪR hölgyeknek, uraknak. Jól ápolt lábbal jól jár! Hegedű utca 5. +36-70/326-2614, www.cilipedikur.hu

Közös képviselő, társasházkezelés! Tapasztalat, referenciák! Dr. Bíró Anna, Lőrincz Péter, 06-70-383-5004. Iroda: Teréz körút 21.

Pingpongpartnert keresek Városligetben, délutánonkénti sportoláshoz. Telefonszámot kérek. ligetfeny@gmail.com

APRÓHIRDETÉSEK FELADÁSA:

Amennyiben apróhirdetést szeretne feladni a Terézváros című lapban, küldjön e-mailt az apro@terezvaros.hu e-mail címre a hirdetés szövegével, számlázási névvel és címmel, valamint a kívánt megjelenés(ek) darabszámával. Az apróhirdetések feladása jelenleg csak e-mailben, a fizetés kizárólag átutalással történhet, személyes ügyintézésre és befizetésre átmenetileg nincs lehetőség.

Komfortzónán innen és túl

A kulturális programok mellett az Eötvös10 munkatársai hétről hétre érdekesebbnél érdekesebb előadásokat, beszélgetéseket szerveznek a legkülönbözőbb témákban. A hétköznapi ember alapvető létét húsba vágóan érintő tudományos blokk a következő két hétben az ökotudatosság, az időskori elengedés, illetve a bénító megszokás kérdéseit járja körül – vagyis a kultúra motorja ezúttal a komfortzónán kívül pörög.

Zöldéletmód

Az E10 interaktív előadás-sorozata a személyes jóllét, a közösségi jóllét, illetve a bolygó jólléte közötti, egyre szélesedő sávba pottyantja bele a hallgatóságot. Ezen a komfortzónán túli mezsgyén Szabó Gyula, az Ökoszolgálat szakembere kalauzolja végig az érdeklődőket, némi kapaszkodót adva ahhoz, hogy ne hasaljunk el könnyen az ökotudatos életmód, a zöldszemlélet és a természethez való újrakapcsolódás buktatóin.

Időpont: szeptember 15., szerda, 18.30

Jegyár: 800 Ft, terézvárosiaknak: 400 Ft
Jegyvásárlás az Eötvös10 jegypénztárában és a jegy.hu-n

Senior Akadémia

Az idős kora foglalkozó előadás-sorozat következő állomásán a téma állandó szaktekinetélye, dr. Jászberényi József ad néhány tippet leendő és gyakorló nagymamáknak, nagypapáknak, hogyan engedjék el bátran gyerekeik, unokáik kezét, miként kezeljék a távolodás veszteségét. Az ötven év felettiokről mesélő, de nem csak ötven év feletti-

nek szánt oktatóprogram az idősödő civilizáció jelenségeit, illetve azok mindennapi tevékenységeinkre, gondolkodásunkra gyakorolt hatásait veszi sorra. A közönség az előadást követően kérdezhet is az előadótól.

Időpont: szeptember 20., hétfő, 15 óra

A részvétel díjtalan

Az igazság tényleg odaát van?

Nem kell megijedni, Limpár Imre tanácsadó, szakpszichológus az E10 havonta jelentkező pszichológiai sorozatában nem merészkedik arra a bizonyos láthatatlan oldalra – egész egyszerűen csak arra keresi a választ, mi történik akkor, ha végre ki merünk lépni a komfortzónánkból. Tényleg azon túl történnek a csodák? Ha kíváncsi rá, az Eötvös10-ben a helye!

Időpont: szeptember 28., kedd, 18.30

Jegyár: 2000 Ft
Nyugdíjas-, diák-, pedagógusjegy: 1500 Ft, terézvárosi lakosoknak: 1000 Ft
Jegyvásárlás az Eötvös10 jegypénztárában és a jegy.hu-n

Eötvös 10

IDŐSEK VILÁGNAPJA

A terézvárosi önkormányzat és a Terézvárosi Kulturális Közhasznú Nonprofit Zrt. dalestet szervez a VI. kerületi nyugdíjasok számára

2021. október 2-án, szombaton 18 órakor
az Eötvös10 színháztermében.

Nosztalgiaadallamok – Az idősek világnapja alkalmából
Fellépnek: Bakacsi Béla, Karda Bea, Gergely Róbert

A díjtalan belépésre jogosító regisztrációs lapok (családonként max. 2 db) szeptember 20-tól az Eötvös10 pénztár nyitvatartási idejében, hétköznap 10.00–17.30, hétfőigén 10.00–18.30, illetve a programokhoz igazodóan fél órával az esemény előtt, kizárólag személyesen, lakcímkártya bemutatásával igényelhetők az Eötvös10 (VI., Eötvös utca 10.) recepcióján.

A TERMÉSZET FEJEZI BE PORTRÉIT. Fák és virágzó bokrok egészítik ki Fábio Gomes Trindade brazil street art művész afro-amerikai nőket és kislányokat ábrázoló graffitijeit. A Goiânia városában élő művész húsz évvel ezelőtt megpillantott egy falat, ami mögött egy acerola cseresznyefa virágzott, és meglátta benne az ideillő arcot. Azóta több olyan portrét készített, amelynek csak a felét – a modell arcát és a haja egy részét – fújta fel festék-

szórával az üres falra, majd a természetre bízta, hogy fejeze be a képet. Egyik virálissá vált falfestményén egy bougainvilleabokorból lett a bájos arcú afroamerikai kislány hatalmas lila hajkoronája, a másikon két fehér virágú bokor a két kis konty. Trindade hatalmas, élénk színű freskóin gyakran szerepelnek amazonasi őslakosok és különleges, egyben veszélyeztetett trópusi állatok: leopárdok, tapírok, tukánok és krokodilok is.

A VAKCINÁK HOZNAK FÉNYT ÉS REMÉNYSÉGET.

Vakcinaüvegekből készített csillárral tiszteleg a Covid-harcosok előtt egy coloradói ápolónő. Laura Weisst februárban a nyugdíjából hívták vissza, hogy segítsen Boulder városában az oltások tömeges beadásában. Amikor látta a több száz üres üveget, úgy érezte, túl szépek ahhoz, hogy csak úgy kidobják őket, majd a Modernától kért és kapott engedélyt, hogy egy eBayen vásárolt vázra felszerelje az üvegcséket. Alkotása szimbolikusan is fényt és reménységet hoz ezekben a sötét időkben, és tiszteleg sok ezer egészségügyi dolgozó előtt, akik naponta kockáztatják az életüket a pandémia elleni harcban.

BECSOMAGOLT DIADALÍV.

Kékbe és pirosba csomagolják a párizsi diadalívet Christo tervei alapján: szeptember 18-tól két hétre kortárs műalkotás lesz a Champs-Élysées végén álló, Napóleon császár által építtetett Arc de Triomphe-ből. A bolgár származású csomagolóművész 60 éves álma valósul meg a posztumusz alkotással, amelynek munkálatait unokaöccse, Vlagyimir Javasev felügyeli. A műemléket 25 ezer négyzetméternyi újrahasznosítható, ezüstös kék poliuretán anyagba csomagolják, majd körbetekerik 3000 méternyi vörös kötéllal. A projektet a tavaly májusban, 84 éves korában elhunyt művész hagyatékából finanszírozzák, mivel Christo sosem fogadott el közpénzt, sem magánadományt monumentális köztéri installációért. Bár becsomagolta a berlini Reichstagot és a párizsi Pont Neuf hidat is, a diadalív volt a legambiciózusabb és legrégebb óta dédelgetett terve, mivel 1957-ben itt találkozott későbbi feleségével és alkotótársával, a 2009-ben elhunyt Jeanne-Claude-dal. Közös álmuk most mindkettőjüket túlélve válhat valóra.

MŰVÉSZET RECEPTRÉ. Belgiumban az orvosok már receptre is felírhatják a múzeumlátogatást a Covid okozta stressztől és kiegészítő szervenőknél. A belga főváros vezetése által finanszírozott, három hónapon át tartó kísérletben a Brugmann kórház orvosai azt vizsgálják, hogyan változik a résztvevők mentális egészsége a múzeumba járás hatására. Korábban több kutatás igazolta, hogy a mentális nehézségekkel és a lelkiállapotról kiható krónikus betegségekkel küzdők számára hatékony alternatív terápia a művészetben való elmerülés. Ezek mintájára indult a belga projekt, amelynek résztvevői mostantól ingyen látogathatnak jó néhány tárlatot, köztük a híres pisilő kisfiú szobor több száz darabos ruhatárát bemutató Manneken Pis Garderobe-ot, a Csatornamúzeumot és a brüsszeli Kortárs Művészeti Központot.

ÖKOFÉSZKEKBE BÚJVA. A madárfészkek mintájára készül újrahasznosított kötelekből az organikus ökofészkek, amelyben teljesen beleolvadhatunk a természetbe, és minden eddiginél közelebb kerülhetünk az állatokhoz – anélkül, hogy háborgatnánk őket élőhelyükön. Az olasz T&V építésziroda által tervezett ökofészkekben a vízparton és a levegőben is megfigyelhetjük az élővilágot, diszkrét réseken át. Mivel az építményt robotok készítik, digitális algoritmusok alapján, nincs anyagvesztés sem, a holisztikus dizájn így az ember és a természet új összhangját valósítja meg.

Az összeállítást készítette: Bálint Orsolya